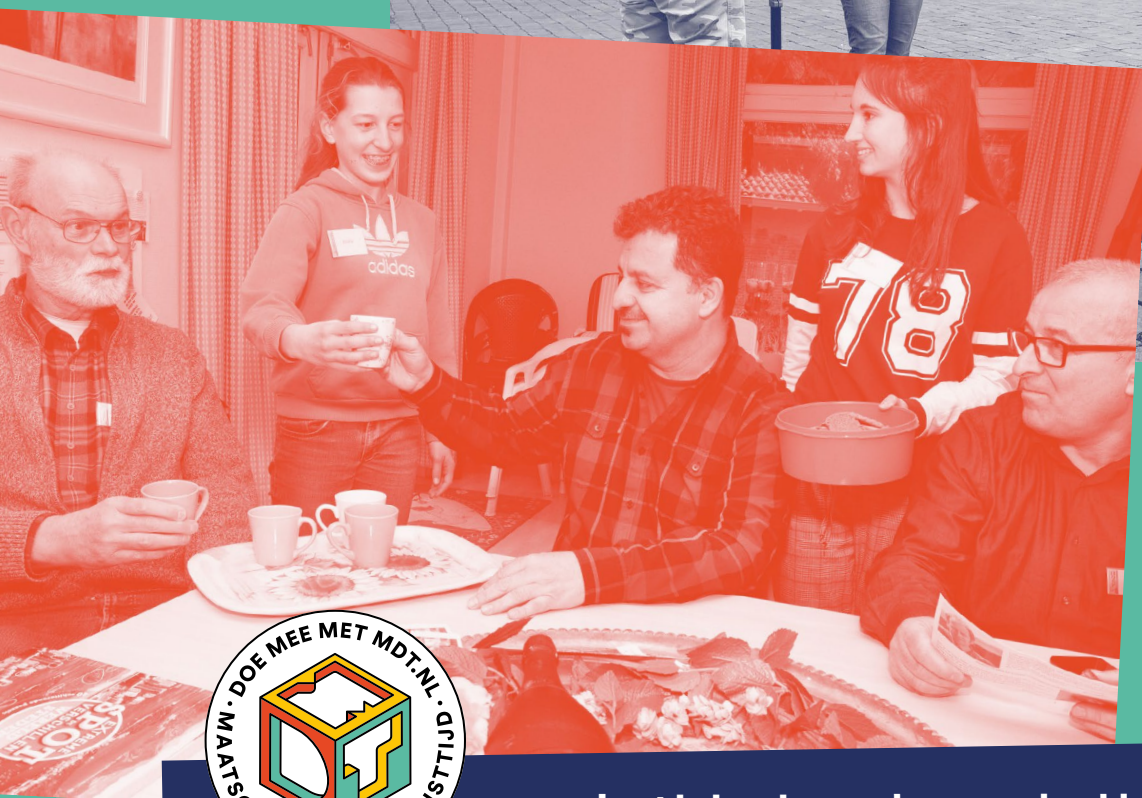
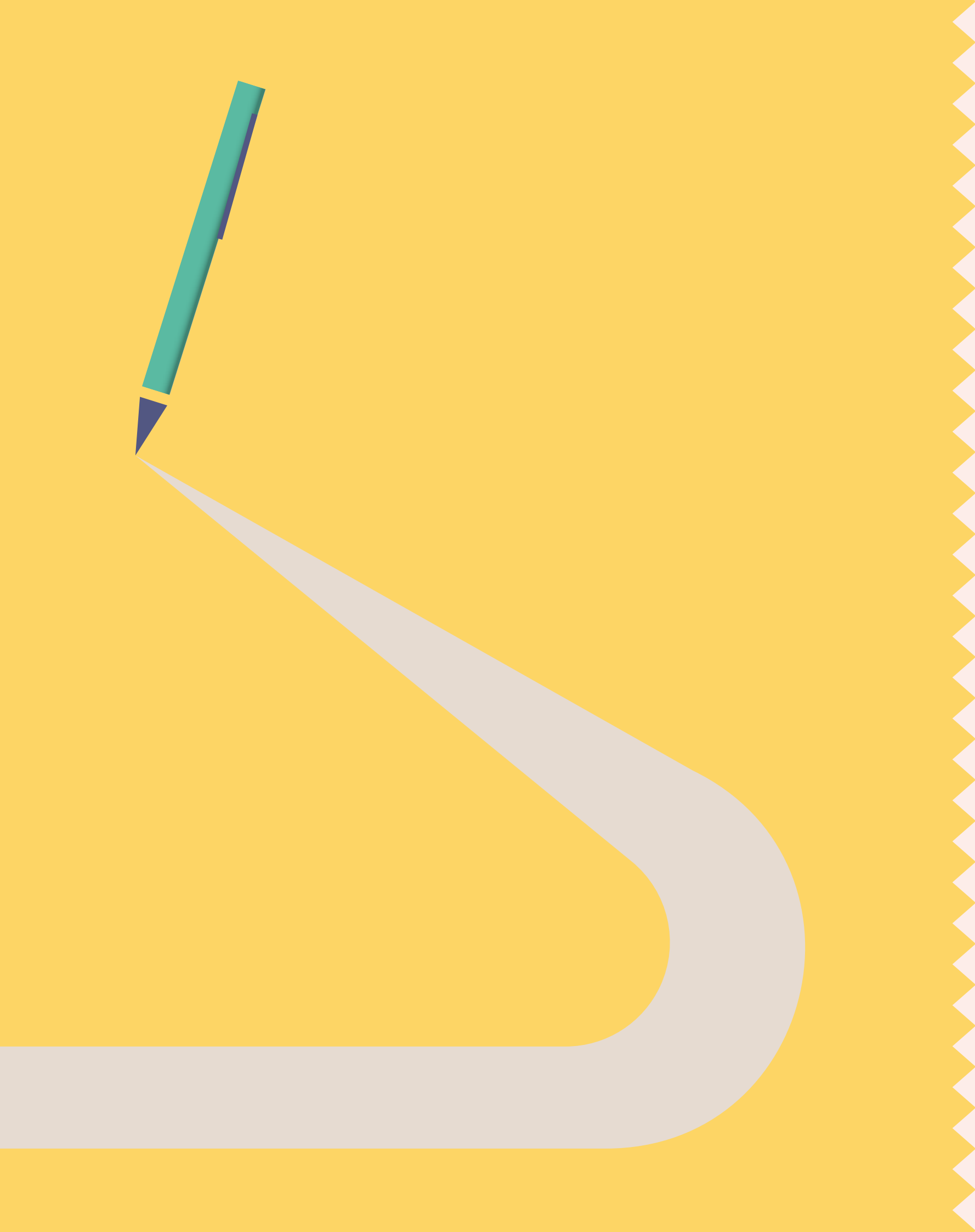

MDT verrijkt het onderwijs en stimuleert talentontwikkeling

MDT Onderwijs Toolkit

Laat je inspireren, lees voorbeelden van MDT in het onderwijs en bekijk welke stappen nodig zijn om MDT in het onderwijs op te starten.

Inhoud

5	1	Wat is MDT en wat kan MDT voor het onderwijs betekenen?
15	2	Stappenplan om te starten met MDT in het onderwijs
20	B1	Bijlage 1: MDT onder schooltijd
24	B2	Bijlage 2: extra informatie over de subsidieregeling
27	3	Ter inspiratie; voorbeelden uit de praktijk

Via dit informatiepakket willen we je graag laten kennismaken met maatschappelijke diensttijd (MDT) en de meerwaarde voor het onderwijs. Ons doel is om ook jou enthousiast te maken voor MDT en scholen de tools te bieden om hier als school mee te starten.

Heeft u de papieren versie van dit document in handen, weet dat dit een levend document is. Voor de laatste versie raden wij u aan om te kijken op: <https://organisaties.doemeemetmdt.nl/sectoren/onderwijs>

1

Wat is MDT en wat kan MDT betekenen in het onderwijs?

1.1

Wat is MDT?

MDT is de afkorting van maatschappelijke diensttijd. Dat is een maatschappelijk traject voor jongeren dat zowel van betekenis is voor henzelf als voor de samenleving. Jongeren krijgen de kans om zichzelf beter te leren kennen, bouwen een netwerk op en worden gestimuleerd hun talenten te ontwikkelen. Organisaties krijgen de kans om jongeren al op jonge leeftijd aan zich te binden. Iets wat de meeste (maatschappelijke) organisaties een grote uitdaging vinden.

MDT is er voor de jongeren. Samen met hen hebben we MDT ontwikkeld en daarbij zijn de 3 pijlers vastgesteld:

1. Je doet iets voor een ander of de samenleving.
2. Je leert daarvan iets over jezelf en over je talenten.
3. Je ontmoet andere (leeftijds-)groepen, culturen of soorten mensen.

Deze drie pijlers zorgen er namelijk voor dat jongeren veel beter worden voorbereid op een plek in de maatschappij, niet als individu, maar in verbinding met de ander. Want dat is wat jongeren doen tijdens een mdt, ze staan in verbinding met anderen in de samenleving; van jong tot oud, met verschillende interesses en achtergronden. mdt biedt ook de mogelijkheid om een traject binnen onderwijstijd aan te bieden.

MDT kent drie soorten trajecten:

MDT-basis-traject: MDT-traject van 80 uur in 6 maanden;

MDT-kort-traject: MDT-traject van 30-50 uur in 12 weken;

MDT-plus-traject: MDT-traject 200 uur in een periode van 3 tot 6 maanden;

MDT-extra-traject: MDT-traject van 80 uur in 6 maanden, met intensieve begeleiding van de jongere.

In deze MDT Toolkit gaan we veelal uit van het reguliere MDT-basis-traject en gaan we ervan uit dat de lezer de vertaalslag maakt naar een ander traject als daar sprake van is.

Talenten en kwaliteiten ontwikkelen

Zelfontplooiing/ontwikkeling binnen de samenleving

Een netwerk opbouwen

Jezelf beter leren kennen

Mensen met diverse achtergronden ontmoeten

Expliciet ervaren dat je van betekenis bent

Al dit bovenstaande is een meerwaarde voor jongeren tijdens hun loopbaan en vervolgstap in de samenleving op zoek naar zichzelf, werk of een vervolgstudie.

MDT & Onderwijs: 610 onderwijsinstellingen betrokken bij MDT

37%

van alle MDT-deelnemers komt via school in aanraking met MDT. Dat zijn meer dan 11.000 jongeren.

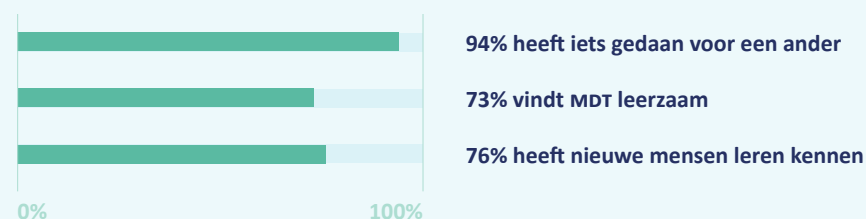
25%

doet MDT volledig via school, dat zijn ongeveer 7.500 jongeren.

37%

geeft aan dat MDT gevolgen heeft voor eigen toekomst.

Drie pijlers van MDT:

Beoordeling MDT door jongeren: 7,8

1.2

Wat kan MDT betekenen binnen het onderwijs?

MDT zorgt voor meer verbinding tussen onderwijs en het maatschappelijk middenveld. Ook een school kan MDT organiseren, meestal in samenwerking met een maatschappelijke organisatie. Samen bepaal je wat bij de jongeren aansluit en wordt er een plan gemaakt zodat iedere leerling/ student die deelneemt zich 80 uur kan gaan inzetten.

MDT kan zowel tijdens onderwijstijd plaatsvinden of (deels) daarbuiten. Het is altijd een verbreding van de opleiding van de jongere. Zo kan een MBO student een halfjaar lang iedere week op pad met zijn maatje, deels tijdens Burgerschap en deels in eigen tijd. Of een tweedejaars vmbo klas gaat elke dinsdagmiddag samen een sociaal project oppakken in de wijk. Waarbij ze bijvoorbeeld tuintjes van ouderen opknappen of kinderen met een taalachterstand voorlezen.

Voor meer informatie over het juridische kader van MDT in het onderwijs, zie bijlage 1.

1.3

MDT legt verbinding tussen de school en de samenleving

De maatschappelijke waarde van scholen is groot. De school staat midden in de maatschappij en leidt toekomstige volwassenen op. In het onderwijs werken we elke dag aan de verbinding tussen jongeren en de wereld om hen heen. Dat doen we door allerlei vormen van kennisoverdracht, maar we komen doorgaans weinig toe aan de verbinding tussen school en de buitenwereld. MDT draagt bij aan die verbinding, doordat het maatschappelijke organisaties verbindt aan het onderwijs. Dit leidt ertoe dat:

MDT verrijkt en verdiept o.a. burgerschapsonderwijs, loopbaanoriëntatie en talentontwikkeling.

Tijdens een MDT ontwikkelen jongeren talenten en kwaliteiten die ze in kunnen zetten in de samenleving. Gelijktijdig komen ze in contact met andere culturen en leeftijdsgroepen. Ze ervaren hoe ze van betekenis kunnen zijn voor een ander en/of de samenleving. Dit biedt de kans om MDT in te zetten als instrument om burgerschapsonderwijs en loopbaanoriëntatie te verrijken en verdiepen, en MDT te verweven in het curriculum.

MDT verlicht de werkdruk in het onderwijs.

Het onderwijs kampt met een lerarentekort en hoge werkdruk. Doordat maatschappelijke organisaties een rol spelen in de bemiddeling tussen leerling/student en MDT-plek, neemt MDT het onderwijspersoneel werk uit handen. Onder verantwoordelijkheid van de school kunnen leerlingen buiten het schoolgebouw leren, onder begeleiding van maatschappelijke organisaties.

MDT in het onderwijs bevordert kansengelijkheid.

Het is mogelijk voor jongeren om een MDT buiten onderwijstijd te volgen, maar niet alle jongeren hebben de mogelijkheid of stimulans om een MDT te doen. Door MDT ook gratis en (grotendeels) binnen onderwijstijd aan te bieden, worden financiële en/of tijdsgebonden drempels weggenomen. Via MDT in het onderwijs krijgen daarmee alle jongeren de kans om een buitenschoolse leerervaring op te doen en hun cv en netwerk op te bouwen.

1.4

Waar in het onderwijs kan MDT een plek krijgen?

MDT kan in verschillende vormen worden aangeboden via school en kan ook verschillende onderwijsdoelen dienen.

Burgerschapsonderwijs

Zowel V(S)O als mbo hebben een wettelijke opdracht om aandacht te besteden aan burgerschap en daarmee aan de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke vaardigheden. Tijdens MDT brengen jongeren vaardigheden in de praktijk die passen bij actief burgerschap en sociale integratie. Jongeren zetten zich bijvoorbeeld in om andere mensen te helpen of om de leefbaarheid van de eigen omgeving te verbeteren. De combinatie tussen de praktijkervaring buiten school, in dit geval in de vorm van MDT, en kennisoverdracht en reflectie binnen de school is een manier om burgerschapsonderwijs vorm te geven.

Loopbaanoriëntatie

Goede studie- en loopbaanbegeleiding helpt jongeren zich voor te bereiden op hun (toekomstige) loopbaan, waarbij het essentieel is dat ze inzicht krijgen in hun eigen talenten en interesses. Met MDT krijgen jongeren een realistisch beeld van passende beroeps- en studiemogelijkheden en oefenen ze met diverse loopbaancompetenties. Daarom is MDT erg geschikt om in te zetten binnen LOB, SLB, het decanaat of tijdens Loopbaanleren.

Cultuuronderwijs

Verschillende MDT-organisaties bieden trajecten aan die raakvlakken hebben met culturele vorming. Het gaat dan om trajecten die zich focussen op bijvoorbeeld muziek, dans of het organiseren van evenementen. Op die manier kan MDT een praktische invulling zijn van cultuuronderwijs en de brug vormen tussen cultuur, burgerschap, LOB en andere curriculumonderdelen.

Persoonsvorming en talentontwikkeling

Het onderwijs kent een hoge mate van focus op toetsing en afsluiting en dat zit persoonsvorming en talentontwikkeling nog wel eens in de weg. Tijdens een MDT-traject ontdekken jongeren waar hun talenten en interesses liggen, doen ze allerlei 21e-eeuwse- en werknemersvaardigheden op en bouwen ze aan hun cv en netwerk.

Invulling plusdocument (VO)

Als er op school al gebruik wordt gemaakt van een plusdocument, om daarin extra-curriculaire activiteiten op te nemen, kan ook MDT daarin door leerlingen worden opgevoerd. Het plusdocument is een mooi middel om de brede vorming van leerlingen zichtbaar te maken, aanvullend op cijfers op het diploma. Met MDT kun je laten zien dat je naast de inhoud van je schoolvakken ook maatschappelijke vaardigheden hebt opgedaan.

Profielwerkstuk en examenvakken (VO)

MDT kan worden gekoppeld aan verschillende kerndoelen en eindtermen, en daarmee ook aan het profielwerkstuk (pws). Met MDT krijgt een pws een maatschappelijk verlengstuk dat voor leerlingen een verdieping op het pws betekent en die extra leerervaringen met zich meebrengt.

Aansluiting Nieuwe Leerweg en Vakhavo (praktijkgerichte componenten VO)

In het voortgezet onderwijs zijn verschillende ontwikkelingen waar MDT op kan aansluiten. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van praktijkgerichte compo-

nenten in het vmbo (tl) en de havo. Dat vervult de behoefte van leerlingen die op zoek zijn naar praktische vorming in hun theoretische opleiding. MDT-trajecten kunnen (een deel van) die invulling bieden, met daarbij een verbinding met de maatschappelijke praktijk.

Keuzedelen (MBO)

Binnen het mbo is MDT uitermate geschikt om onderdeel te zijn van verschillende keuzedelen zoals ‘persoonlijk profileren’ en ‘ondernemend gedrag’. Verschillende leerdoelen van deze keuzedelen matchen met leeropbrengsten van een MDT-traject, waardoor een traject een praktische aanvulling kan zijn op de theoretische kant van een keuzedeel.

Voorkomen van voortijdig schoolverlaten

Met behulp van MDT kunnen jongeren erachter komen wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Dit kan helpen in het (terug)vinden van motivatie voor school en het verbreden van hun toekomstperspectief. Een MDT is per definitie maatwerk, waardoor jongeren niet uit het zicht verdwijnen. Potentiële uitvallers blijven zo verbonden aan onderwijs.

Bevorderen van mentale gezondheid en kansengelijkheid

Dit is niet zozeer een invulling van een concreet onderwijsonderdeel, maar gaat over aandacht voor thema's die spelen onder jongeren, namelijk kansengelijkheid en de achteruitgang van mentale gezondheid. De individuele aanpak van MDT en de opbrengst in ervaring en vaardigheden, bevordert de kansengelijkheid onder alle jongeren. Onder jongeren die een steuntje in de rug nodig hebben, maar ook jongeren die graag iets terug willen geven. Verder geldt dat vanwege de individuele aandacht MDT kan helpen in het bevorderen van mentale gezondheid en het hebben van aandacht voor bijvoorbeeld prestatiedruk.

Stages in het VO en MBO

MDT is natuurlijk geen stage. Toch komt het wel eens voor dat een MDT-traject (een deel van) een stage invult. In de Coronaperiode ontstond een tekort aan stages in het MBO. Het werd (tijdelijk) toegestaan om MDT ook als (deel van) een stage te doen, uiteraard aan voorwaarden gebonden. Bijvoorbeeld dat de praktijkopdracht, in dit geval MDT, onder verantwoordelijkheid van de school plaatsvindt. Een MDT-traject kan bijvoorbeeld raakvlakken hebben met doelen uit het kwalificatiedossier van de opleiding. Deze mogelijkheid is er nog zolang het voorgeschreven staat in het “Servicedocument aanpak corona mbo”. De meest actuele versie van dit document vindt je hier op de website van de MBO-raad.

In het VO mogen stages zoals de maatschappelijke stage, de snuffelstage of de arbeidsoriëntatie verplicht worden aangeboden. MDT kan ook onderdeel worden van dat aanbod, maar blijft altijd vrijwillig. Zorg dus voor een goede alternatieve keuze voor leerlingen die er niet voor willen kiezen!

MDT kan ook worden ingezet:

- Als tussenstap richting een stageplek voor een kwetsbare student (MBO)
- Ter compensatie van vakken die aansluiten op de doelen van MDT (MBO)
- Als keuzeoptie bij praktijkgericht leren (MBO)

En misschien ontdek je er nog wel meer. Laat het ons dan vooral weten!

Tip!

Koppel MDT aan je onderwijsvisie:

- Zoek bijvoorbeeld aansluiting bij de toekomst van het onderwijs of kijk naar haakjes in het vo-curriculum (SLO) of in de MBO-kwalificatie-dossiers (SBB).

Uitgaande van bovenstaande mogelijkheden: kies wat past bij jouw school. Breng de collega's bij elkaar die betrokken zijn en vraag hoe zij de praktische koppeling met MDT voor zich zien. Organsieer een gesprek over hoe MDT een mooie toevoeging aan het onderwijs kan zijn waarbij vrijwillige deelname gewaarborgd wordt.

Een volgende stap kan zijn, dat je samen met (een afvaardiging van) de betrokken collega's, teamleider en roostermaker gaat bespreken wat dit vraagt van de organisatie. Dit in samenspraak met de maatschappelijke organisatie om afgestemd te houden op welk moment in de week er MDT-trajecten mogelijk zijn. Je kunt ook klein beginnen (een deel van een klas bijvoorbeeld).

Mogelijke opties:

- MDT tijdens keuzewerktijd (VO)
- MDT als keuzemogelijkheid tijdens lessen van onderwijs in praktijk (MBO)
- MDT tijdens bepaalde lessen laten plaatsvinden en/of een vast moment in de week inroosteren.
- Een aantal projectdagen/-weken inplannen waarop MDT kan worden gedaan.
- Maatwerk voor studenten, op individuele basis afspraken maken over de uitvoering van MDT.
- Andere opties die passen bij jouw organisatie, er is veel diversiteit in onderwijsland.

1.5**Hoe ziet MDT er in de onderwijspraktijk uit?**

Wanneer je met MDT start is het raadzaam om voor een aantal uur per week een MDT coördinator aan te wijzen, als contactpersoon tussen school en maatschappelijke organisatie. Te denken valt aan een decaan, LOB-er, coördinator praktijkleren, enthousiaste docent etc.

De kracht van MDT is de grote commitment, doordat jongeren hier vrijwillig en bewust voor kiezen. Let er dus bij invoering van MDT in het onderwijs op, dat er een alternatief is voor jongeren die geen MDT kunnen doen. Bijvoorbeeld: het volgen van een gekoppeld klasikale les of het doen van een andere opdracht of module dan MDT.

Afhankelijk van het soort MDT-traject, moet een jongere zich een aantal uur inzetten voor MDT. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit:

- Intakegesprek en kennismaking.
- Reistijd naar de MDT plek toe.
- Reflectie en tussentijds evaluatie en eventueel een portfolio maken.
- Voorbereiden en werken op de MDT plek zelf.
- Uitwisseling met andere deelnemers/ leerlingen.
- Een training volgen

Qua tijdsbestek kan het er bij een regulier MDT-basis-traject van 80 uur binnen 6 maanden bijvoorbeeld zo uitzien:

- Wekelijks een aantal uur gedurende 6 maanden lang.
- Gedurende 6 maanden een aantal projectdagen of weken.
- Deels onder schooltijd of deels in vrije tijd (met name zelfstandige onderdelen).

De kracht van een MDT ervaring zit ook in de duur en continuïteit. Want een jongere verbindt zich langere tijd aan een project en kan hier tot ontwikkeling en ontplooiing komen. Dit heeft tijd nodig.

MDT kan binnen de onderwijspraktijk verschillende vormen aannemen, dit hangt af van de manier waarop je dit als school wil vormgeven. Wil je dat alle jongeren de kans krijgen om deel te nemen? Of kies je ervoor om MDT voor een bepaald leerjaar of een bepaalde klas beschikbaar te maken? Hieronder staat een aantal voorbeelden ter inspiratie. Uitgebreide praktijkvoorbeelden vind je in het inspiratiepakket.

Voorbeeld initiatief school: aanbod aan alle leerlingen/studenten, ongeacht opleiding of leeftijd (uiteraard binnen de gestelde leeftijdskaders van MDT):: maatjestracten. Student wil zich maatschappelijk betrokken inzetten en wordt gekoppeld aan een eenzame stadsgenoot. Ze spreken wekelijks af en ondernemen dingen die aansluiten bij de hulpvraag. Dit kan variëren van een anderstalige jongere wegwijs maken in de maatschappij/stad tot wekelijks samen boodschappen doen en thee drinken met een mevrouw op leeftijd.

Voorbeeld initiatief school: specifieke jaarlaag, vanwege schoolorganisatie (VO): MDT projecten uitgevoerd door VMBO 3 en 4 als afronding van de opleiding in het kader van loopbaanoriëntatie. Studenten worden gekoppeld aan allerlei MDT projecten zoals meehelpen op een zorgboerderij.

Voorbeeld initiatief school, specifieke opleiding, vanwege aansluiting MDT (MBO): bij Sport en Recreatie kunnen studenten hun MDT reddingszwemmen volgen, dit past in het keuzedeel 'Lifeguard'. Bij Zorg en Welzijn kunnen studenten impact maken op zowel kinderen als ouderen. Eigen ideeën tot uitvoering laten komen wordt hierbij gestimuleerd.

Voorbeeld initiatief maatschappelijke organisatie (MO): specifiek traject met werving onder studenten/leerlingen van één of meerdere scholen: alle maatschappelijke organisaties werven onder scholen jongeren om deel te nemen aan MDT-trajecten met een specifiek doel per project.

Tip!

Integreer MDT zoveel mogelijk in wat je al hebt:

- Maak MDT er niet bovenop, maar in plaats van: minder werkdruk jongeren en docenten.
- Houd het vrijwillig en zorg voor een alternatief.
- Maak gebruik van flexibele lestijd/keuzetijd/projectweken of plan het aan de rand van de lesdag zodat er makkelijk deelgenomen kan worden als het deels in eigen tijd is.

1.6

Wat zijn de ervaringen van jongeren die al een MDT in het onderwijs gedaan hebben?

MDT draait om de jongeren zelf. In onderstaande voorbeelden komen verschillende jongeren dan ook zelf aan het woord over hoe zij hun MDT ingevuld hebben. Allemaal bij verschillende onderwijsinstellingen en op verschillende momenten in hun onderwijs loopbaan.

Nilab Shahedi
MBO niveau 4

Wat heb je gedaan en geleerd?

Ik heb geholpen om het MDT Weggeeflokaal op te zetten binnen onze school. Daarbij heb ik geleerd om vooral voor een ander klaar te staan, te netwerken, flyeren via sociale media en reclame gemaakt zodat het mensen zouden bereiken die er wat aan hebben. Ik heb mensen geholpen met kleding uit te zoeken en geluisterd naar wat ze wilden vertellen. Ik heb vooral geleerd hoe belangrijk het is om iets voor een ander te betekenen en dat niets vanzelfsprekend is! En dat je zoveel mooie mensen leert kennen. Ik heb ook geleerd waarom netwerken zo belangrijk is want zo bereik je heel veel mensen, die je normaal niet één, twee, drie zou kunnen bereiken!

En zou je het aanraden aan andere jongeren om te doen op hun school?

Ik zou het zeker aanraden, vooral omdat het heel leerzaam is. Je merkt ook echt dat je uit je comfort zone komt en vooral op sociaal gebied. Omdat je zoveel verschillende mensen tegen mag komen en met ze een praatje maakt. En MDT helpt je ook om te reflecteren naar jezelf, door juist iets te doen waar je niks mee hebt en dan denkt "oh dit past eigenlijk wel heel goed bij mij!". Nadat ik MDT heb gedaan wist ik zeker wat ik wilde gaan doen en dat is 100 procent met mensen werken en vooral iets voor iemand betekenen! En kwam ik er achter dat ik eigenlijk best goed ben in netwerken. Daar had ik nooit bij stilgestaan. Je leert meer over jezelf, wat je kan en wat je dacht dat je niet kon maar juist wel kan.

Bron: inspiratiepakket; daar staat alle informatie over dit MDT project

“Ik heb gekozen voor dit MDT-project (MDT TINO) omdat het niet iets is wat ik normaal zou doen. En wat ik heb gedaan. Dus ik stap uit mijn comfortzone om te kijken of dit iets voor mij is en wat ik er van kan leren.”

Parweiz Hamdard
VO

Wat heb je gedaan en geleerd?

Ik heb leren klimmen en het begeleiden van klimmers in de klimhal. We hebben hiervoor ook een certificaat gekregen. We hebben veel informatie gekregen over hoe en wat je moet doen tijdens het klimmen en begeleiden van mensen. We deden vaak samen met andere klasgenoten, en de nadruk werd ook op het samen werken gelegd. Ik heb geleerd mijn grenzen te verleggen en anders naar mijn klasgenoten/studiegenoten te kijken en het verleden dat ze achter zich hebben.

En zou je het aanraden aan andere jongeren om te doen op hun school?

Jazeker, voor mij is het geregeld vanuit school maar vind het wel een mooi programma om aan iedereen aan te bieden, zodat andere jongeren erachterkomen waar hun kwaliteiten liggen, wie ze zijn en waar ze vandaan komen. Daarnaast is het klimmen gewoon super leuk om te doen en lekker actief. Je bent veel bezig met samenwerken en elkaar helpen. Dat vind ik leuk aan MDT.

[Een dag mee met TINO MDT! — YouTube](#)

“Ten opzichte van een regulier PWS-traject zorgt de combi met MDT voor oefening in de vaardigheden communiceren, samenwerken en sociale & culturele vaardigheden.”

Sophia Stuurman
Havo 5

Wat heb je gedaan en geleerd?

Ik zit in Havo 5 en doe MDT gecombineerd met mijn profielwerkstuk (PWS). Ik doe dat bij gezinshuis De Haar. Mijn PWS-hoofdvraag is ‘Komen jongeren met ADHD of autisme beter tot hun recht in een gezinshuis of in een instelling?’. Via Teams bel ik met begeleiders en jongeren en stel ik vragen over mijn onderwerp, waarmee ik aan de ene kant iets doe voor de samenleving en aan de andere kant een stukje van mijn schooltijd invul.

En zou je het aanraden aan andere jongeren om te doen op hun school?

Ik zou het zeker aanraden, omdat je contacten hebt met mensen waar je niet zo makkelijk contact mee zou krijgen. Je hebt extra hulp vanuit school met het leggen van die contacten. Het gezinshuis ligt wat verder weg. Normaal zou ik het contact dichterbij zoeken omdat dat wat makkelijker is, maar niet heel leerzaam.

Krijg jij al zin om jouw leerlingen/studenten een MDT te bieden? In het stappenplan staat beschreven hoe je dit aanpakt met praktische tips. Tevens is er per onderwijssoort een ambassadeur die je met vragen of ter inspiratie kunt benaderen.

Stappenplan om te starten met MDT in het onderwijs

2.1

Hoe start ik met MDT onderwijs?

Wat fijn dat je enthousiast bent over MDT en graag wilt ontdekken hoe je ermee aan de slag kunt gaan binnen jouw school. Met dit informatiepakket nemen we je graag stapsgewijs mee in de vraag hoe je als school kunt starten met MDT. De volgende onderwerpen komen aan bod:

1. Wat is MDT binnen het onderwijs?
2. Welke middelen zijn er voor MDT in het onderwijs?
3. Hoe integreer ik MDT binnen het onderwijs?
4. Hoe ga ik het regelen?

Stap 1

Bepaal waarom MDT bij jullie past

De maatschappelijke diensttijd biedt jongeren de mogelijkheid zich extra te ontwikkelen en dit kan nu ook binnen de kaders van onderwijs, met als voordeel voor de jongeren:

- Ontwikkelen van talenten en kwaliteiten;
- Jezelf beter leren kennen;
- Zelfontplooiing/ontwikkeling binnen de samenleving;
- Mensen met diverse achtergronden ontmoeten;
- Opbouwen van een netwerk.

Wil je meer inzicht in wat er mogelijk is en al gedaan wordt binnen het onderwijs, check dan onderstaande tips.

Tip A

Geen idee waar je als school moet beginnen? Kom naar een MDT-evenement, neem contact op met een MDT-organisatie of met de landelijke MDT-onderwijsgroep.

Tip B

Als je wordt benaderd door een maatschappelijke instelling vraag hen dan om voorbeelden van wat er al in het onderwijs gebeurt d.m.v. MDT.

Tip!

Zoek (een) lokale MDT-partner(s):

- Kracht zit in verbinding school en samenleving.
- Toegang tot maatschappelijk netwerk.
- Praktijkbegeleiding leerlingen/studenten.
- Hulp met eventuele subsidieaanvragen.
- Verbinding met landelijk MDT-netwerk.

Stap 2

Zoek de samenwerking op

Er zijn twee manieren om aanspraak te maken op een MDT-subsidie. Als school schrijf je zelf een plan en betreft waardevolle partners of je neemt deel aan een bestaand partnerschap. Op deze pagina van doemeemetmdt.nl kun je vinden of er actuele subsidieoproepen zijn. [Hele tekst voorzien van deze link: <https://organisaties.doemeemetmdt.nl/sluit-je-aan>]

In beide gevallen ga je met de beoogde partners in gesprek. Bepaal of je een samenwerking kunt opzetten met voldoende partners en of je dit partnerschap [MDT-proof](#) kunt maken.

Werf meer partners die van toegevoegde waarde kunnen zijn op het partnerschap (denk aan gemeente of (andere) maatschappelijke instellingen).

[MDT-proof](#): Dit betekent dat het partnerschap in ieder geval expertise heeft op het van werven, matchen, bieden van een passend aanbod, vakkundig begeleiden van jongeren en reflectie.

Tip A

Meer expertise nodig? Het MDT-netwerk is groot, kijk op www.doemeemetmdt.nl en leg contact.

Tip B

Probeer met de MDT-instelling tot een globale inkadering van het projectdoel te komen. Is er een probleem of een kans? De MDT-instelling kan vaak goed inschatten of het probleem of de kans binnen de kaders van MDT past.

Tip!

Schakel hulpbronnen in voor het doen van de subsidie aanvraag. Als je samenwerkt met een maatschappelijke organisatie, dan kun je als school vaak profijt hebben van de ervaring die zijn al met MDT subsidie hebben. Ga je als school zelfstandig een MDT project opzetten? Vraag binnen de school na wie er ervaring heeft met het aanvragen van subsidies, bijvoorbeeld een collega van de financiële afdeling of de directeur van de school.

Stap 3

Kijk hoe MDT binnen je schoolorganisatie past

Bepaal welke leerlingen/studenten je MDT wil bieden en betrek, afhankelijk van je keuze, de relevante collega's binnen de school bij een eerste gesprek over de vraag wat MDT kan betekenen voor de verschillende onderwijsonderdelen.

Met welk doel wil je MDT aanbieden:

- Welke leerlingen/studenten wil je MDT aanbieden?
- Wat draagt het bij aan hun ontwikkeling?
- Wie neemt de verantwoordelijkheid voor welke taken?
- Is er een manier om MDT duurzaam vorm te geven bij jou op school?
- Hoe waarborgen jullie de samenwerking?

Binnen deze stap wordt helder hoe school MDT kan inzetten:

- Praktijkleren
- Keuzevak
- Excellentie
- Burgerschap
- LOB
- Etc.

Bespreek ook de criteria van het MDT binnen het onderwijs:

- Aantal uur (Afhankelijk van het soort MDT-traject)
- De 3 MDT-pijlers moeten in elke MDT terugkomen: jongere is van betekenis voor een ander/de samenleving, ontwikkelt zijn talenten, en ontmoeten anderen buiten de eigen bubbel.
- De jongere kiest vrijwillig voor MDT.

Tip A

Zoek contact met een andere school die ook MDT uitvoert om een concreet voorbeeld te horen.

Tip B

Vraag hoe de MDT-instelling dit vormgeeft bij andere samenwerkingen. Kader wat de MDT-instelling nodig heeft voor een soepele uitvoering. Wees kritisch wat voor effect dit heeft op het onderwijs. Ziet de MDT-instelling iets over het hoofd wat van belang is voor het onderwijs?

Tip!

Lees voor een meer gedetailleerde uitleg 'Bijlage 1 meer informatie over de subsidieregeling'.

Stap 4

Schrijf samen een plan en vraag subsidie aan

Schrijf een plan op basis van de voorwaarden die worden gesteld vanuit de subsidieverstrekker. Bekijk het vanuit het perspectief van de jongere en beschrijf hoe het nieuwe project impact heeft op het leven van de doelgroep. Zie voor meer informatie over het financiële aspect bijlage 2.

NB; voor het project is cofinanciering nodig. De mate en wijze van cofinanciering kan verschillen op basis van de omvang van het project.

Wie betrek je?

Collega's binnen de school: LOB-coördinator, decaan, praktijkcoördinator, burgerschapscoördinator, teamleider (over PTA), zorgcoördinator, onderwijsbeleidsmedewerkers, docenten burgerschap/LOB/maatschappijleer.

Andere partijen

Maatschappelijke organisaties, bestaande MDT-instellingen, werf partners op basis van behoefte.

Tip A

Een subsidieaanvraag kan omvangrijk zijn. Meestal worden aanvragen beoordeeld door een speciale commissie, samengesteld uit onafhankelijke beoordelaars. Laat bij het schrijven een MDT-organisatie met ervaring meelezen met je plan en vraag om kritische feedback.

Tip B

Wees kritisch in het meelezen van het plan en vul aan waar het de plank mislaat vanuit het onderwijsperspectief.

Tip!

TIP: Lees voor een meer gedetailleerde uitleg 'Bijlage 2 meer informatie over de subsidie regeling'.

Stap 5

Uitvoeren, monitoren en evalueren

De aanvraag is gehonoreerd en wordt uitgevoerd. Vanaf dit moment begint de monitoring en worden er evaluatiemomenten ingepland door het partnerschap. Vanuit MDT voert Kantar de monitoring uit, je zult eens per kwartaal een vragenlijst hierover krijgen.

Deelnemers krijgen na afronding van hun MDT een certificaat, het format daarvoor kun je vinden via www.mdt-certificaat.nl

Als gehonoreerd project kun je deelnemen aan netwerkbijeenkomsten en de werkgroepen om MDT als landelijk project verder te ontwikkelen.

Verantwoording

Tijdens de duur van het project dien je verantwoordingsverslagen in. Daarnaast krijg je de mogelijkheid je project door te ontwikkelen en verder op te schalen. Hiervoor dien je een vervolgsubsidieaanvraag in waarin je specificeert hoe het partnerschap zich ontwikkelt en wat voor toegevoegde waarde dit heeft.

Tip A

Breng een tijds last uitdrukking in beeld van het aantal uur per jaar dat het project loopt.

Tip B

Netwerkbijeenkomsten vormen een mooie plek om jouw goede partnerschap uit te breiden naar een top partnerschap.

2.2

Met welke MDT ambassadeurs kan ik in contact komen?

MDT streeft naar een bredere, betere en inclusievere maatschappelijke betrokkenheid onder jongeren. Prachtige projecten worden op dit moment uitgevoerd. De vervolgstap is het verbreden, verduurzamen en door ontwikkelen van het aanbod op basis van actuele behoeften.

In de afgelopen jaren is er een stevig MDT onderwijs netwerk opgebouwd. Binnen dit netwerk zijn scholen, maatschappelijke organisaties, gemeenten en bijvoorbeeld de onderwijsraden actief. Er zijn genoeg mogelijkheden om met iemand uit dit netwerk te sparren.

Zoek je input vanuit het MDT-netwerk, neem dan contact op via onze postbus (MDT@doemeemetmdt.nl) met een van de ambassadeurs die hieronder zijn genoemd.

Erik-Jan Hakvoort (vo-docent)
Evelien El Andichi (mbo-docente)

“Impact maken, weerbaarheid stimuleren en de maatschappij vormen: MDT!”

Juridisch kader

In het mbo is het bevoegd gezag verantwoordelijk voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma (art. 7.4.8, eerste lid, WEB). Een onderwijsprogramma bestaat uit begeleide onderwijstijd (bot) en beroepspraktijkvorming (bpv) (art. 7.2.7, vijfde lid, WEB). Het onderwijsprogramma omvat alle onderwijsactiviteiten die gericht zijn op het bereiken van de onderwijs- en vormingsdoelen van de opleiding, waaronder ook de algemene vorming, de persoonlijke ontplooiing en het maatschappelijk functioneren van de student (art. 1.2.1, tweede lid, WEB). Daarbij moet het onderwijsprogramma evenwichtig zijn (art. 7.2.7, eerste lid, WEB).

BOT

Onderwijstijd kan echter wel alleen aangemerkt worden als bot als het onder de verantwoordelijkheid en toezicht van het bevoegd gezag plaatsvindt en als sprake is van actieve betrokkenheid van onderwijspersoneel (art. 7.2.7, vijfde en zesde lid, WEB). Dit betekent dat aan een aantal voorwaarden moet worden voldaan: er moet sprake zijn van interactie met de student, de docent moet op het betreffende moment op het leerproces kunnen sturen door middel van interventies, en er moet sprake zijn van directe, actieve begeleiding. Dit is nader uitgelicht in de brochure Ruimte in Regels in het MBO.

BPV

Artikel 7.2.8. WEB

- 1 Van elke beroepsopleiding maakt onderricht in de praktijk van het beroep deel uit. De beroepspraktijkvorming kan voor een deel plaatsvinden in de periode waarin de student is ingeschreven voor een opleidingsdomein of een kwalificatiedossier of tijdens het onderwijsprogramma op basis van een of meer keuzedelen.
- 2 De beroepspraktijkvorming wordt verzorgd op grondslag van een overeenkomst, gesloten door de in artikel 7.2.9 genoemde partijen. De overeenkomst regelt de rechten en verplichtingen van partijen en omvat met inachtneming van het dienaangaande bij of krachtens deze wet bepaalde, ten minste bepalingen over:
 - A. de aanvangsdatum en einddatum van de beroepspraktijkvorming, alsmede het totale aantal te volgen praktijkuren en de verdeling daarvan over de studiejaar,
 - B. de begeleiding van de student,
 - C. het deel van de kwalificatie dan wel het keuzedeel, de keuzedelen of het deel daarvan dat de beroepspraktijkvorming omvat alsmede de wijze van beoordeling van de beroepspraktijkvorming, en
 - D. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.

- 3 Het bedrijf dat of de organisatie die de beroepspraktijkvorming verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de studenten binnen het bedrijf. Het bevoegd gezag beoordeelt of de student de beroepspraktijkvorming met een positieve beoordeling heeft voltooid. Het bevoegd gezag betreft bij die beoordeling het oordeel van het bedrijf onderscheidenlijk de organisatie, met inachtneming van de desbetreffende in de onderwijs- en examenregeling op te nemen regels.

- 4D De beroepspraktijkvorming vindt plaats bij een bedrijf of organisatie met een erkenning op grond van artikel 1.5.3.

Bij de beroepspraktijkvorming gaat het over leren in de beroepspraktijk, dus in de praktijk waar de opleiding toe opleidt.

Maatschappelijke diensttijd kan onder de BPV vallen, wanneer de maatschappelijke diensttijd voldoet aan de wettelijke eisen. Het moet gaan om een door de SBB erkend leerbedrijf en ook opleiden tot de beroepspraktijk.

Als de maatschappelijke diensttijd bijvoorbeeld een verbreding is en er geen sprake is van onderricht in de praktijk van het beroep, dan kan de diensttijd niet tot bpv uren worden gerekend.

Urennorm

Urennormen bol:

In artikel 7.2.4a staat dat één volledig studiejaar een studielast heeft van ten minste 1600 klokuren. De urennorm die geldt voor een opleiding, is afhankelijk van de duur van die opleiding. De mbo instelling heeft de ruimte om de urennorm, voor zowel bot als bpv, van jaar tot jaar verschillend in te richten. Daarbij moet er wel gemiddeld over de jaren heen sprake zijn van 1000 uur per jaar voor bot en bpv gezamenlijk. De overige 600 uur (van de 1600 uur) kan worden ingevuld met extra uren bot of bpv, of met bijvoorbeeld zelfstudie.

Urennormen bbl:

Voor de bbl geldt voor alle opleidingen een minimum aantal uren onderwijs van 850 klokuren per studiejaar. Van deze uren dienen er minimaal 200 voor bot en minimaal 610 voor bpv te worden gebruikt. Voor de overige 40 uur kan de mbo-school zelf bepalen hoe deze worden ingezet. De urennormen zijn minimumnormen; meer uren programmeren mag altijd.

Mdt in onderwijstijd

De maatschappelijke diensttijd kent een sterke link met het burgerschapsonderwijs. Wanneer voldaan wordt aan de eisen die gelden voor de bot uren, kan mdt bijvoorbeeld ingezet worden in bot uren voor burgerschapsonderwijs. De overige 600 uur (van de 1600 uur per jaar) zouden ook ingezet kunnen worden voor mdt. En meer uren programmeren voor de opleiding is ook een optie om mdt mogelijk te maken in onderwijstijd.

Het MDT-basis-traject is 80 uur, verspreid over maximaal 6 maanden. Voor de bbl opleiding zijn er per jaar 200 uren voor bot welke vooral worden ingezet voor taal en rekenen en theorie voor de beroepspraktijk. Bij de bbl opleiding lijkt minder ruimte voor MDT in bot uren.

Afwijken urennorm met de voorwaarden

Er is de mogelijkheid om voor het programma af te wijken van de urennorm. Het uitgangspunt is dat de kwaliteit van de opleiding voorop staat. Een schoolbestuur kan daarom besluiten om af te wijken van de urennorm als ze dat wenselijk acht voor de invulling het onderwijsprogramma. Mdt zou een reden kunnen zijn om af te wijken van de urennorm.

Er is wel een aantal voorwaarden waaraan de opleiding moet voldoen om van deze mogelijkheid gebruik te kunnen maken. Dit zijn:

- De kwaliteit van de opleiding moet aantoonbaar van voldoende kwaliteit zijn. Dit met blijken uit onder meer studenttevredenheid, tevredenheid van bedrijven en organisaties waar studenten na afstuderen terecht komen en het studiesucces.
- Er moet een onderwijsvisie ten grondslag liggen aan de afwijking. Hierin moet de mbo-school uitleggen waarom deze afwijking meerwaarde heeft.
- De studentenraad moet expliciet hebben ingestemd met de afwijking.
- Het schoolbestuur moet zich erover verantwoorden in het bestuursverslag.

Medezeggenschap

Voor het mbo geldt dat docenten via de ondernemingsraad (OR) instemmingsrecht hebben op belangrijke veranderingen van de onderwijskundige doelstellingen (Professioneel Statuut, 7f). Hieronder vallen ook aanpassingen aan de didactische modellen die voor de gehele instelling gelden, zoals de inzet van maatschappelijke diensttijd. Verder is het onderwijsteam in eerste instantie verantwoordelijk voor het onderwijsproces, en bepaalt die de pedagogisch-didactische aanpak en lesmethoden binnen de wettelijke eisen en binnen de door de instelling in overleg met de OR vastgestelde kaders (Professioneel Statuut, 7i).

Voor mbo-studenten geldt dat zij vertegenwoordigd worden in en door een studentenraad. De studentenraad heeft onder meer instemmingsrecht op de wijze waarop informatie wordt gegeven over de inhoud, planning en organisatie van het onderwijs en de examens, de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn aangaande studenten, en over de werkomstandigheden en voorzieningen voor studenten (art. 8a.2.2, derde lid, onder e en k, WEB). Indien het bevoegd gezag afwijkt van de in de wet opgenomen urennormen, dan hebben studenten daar instemmingsrecht op (art. 8a.2.2, derde lid, onder m, WEB). Wanneer het bevoegd gezag zich niet aan de regels betreffende instemming houdt, kan een studentenraad een beroep doen op de Landelijke geschillencommissie medezeggenschap.

MDT onder schooltijd in het vo

Een MDT kan gezien worden als onderwijstijd in de zin van de wet indien aan een aantal criteria wordt voldaan. Een overzicht:

- De medezeggenschapsraad van de school moet vooraf instemmen met welke soorten onderwijsactiviteiten worden ingepland als onderwijstijd, dus ook of en zo ja in welke mate en vorm een MDT-programma wordt ingezet (WMS art. 14, 4e lid i.c.m. WVO art. 24a, 1e lid onder c.1).
- Als er MDT-programma's worden ingepland, vormt dit een integraal onderdeel van het reguliere, in beginsel voor alle leerlingen toegankelijke, onder verantwoordelijkheid van de school verzorgde onderwijsprogramma, dat is gericht op de onder meer in kerndoelen, exameneisen en algemene wettelijke bepalingen vervatte doelstellingen (volgt uit WVO artikelen 6g, 6g1, 7 tot en met 11f, 12 tot en met 15). Dan kan een MDT overigens nog steeds facultatief zijn voor leerlingen.
- De MDT moet onder de verantwoordelijkheid van de school waar de leerling is ingeschreven worden uitgevoerd. De school is dus uiteindelijk aanspreekbaar op inhoud, vorm en uitvoering ervan.
- De MDT moet worden uitgevoerd onder de pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid van een leraar of een ander die hier op grond van de wet mee belast mag worden (WVO art 32e, WVO art. 33 en WVO art. 36). Deze persoon moet indien nodig in het leerproces van de leerling kunnen ingrijpen en er moet interactie mogelijk zijn tussen hem of haar en de leerling. Hij of zij moet ook kunnen bewaken dat de leerling de voor hem of haar ingeplande onderwijsactiviteit daadwerkelijk volgt en dus niet verzuimt. Bij een MDT is de afstand tussen de school / leraar en de leeromgeving vanzelfsprekend groter dan bij 'gewone' lessen of projecten. Maar uiteindelijk moet de school / leraar erop aangesproken kunnen worden. Vergelijk met een (maatschappelijke of beroepsgerichte) stage, die volgt een leerling ook via de school. Maar als een leerling bij een stage (en dus ook bij een MDT-programma) ergens tegenaan loopt, is de school / leraar daarop aanspreekbaar. De leerling zou eventuele problemen met z'n MDT dus niet zelf met de MDT-aanbieder hoeven op te lossen. Tussen stage- (of in dit geval: MDT-)aanbieder en school zullen goede afspraken gemaakt moeten worden over de verantwoordelijkheden. Ook hier kan goed gehandeld worden zoals bij stages gebruikelijk is.

Bijlage 2: extra informatie over de subsidieregeling

Financiering MDT vanuit het perspectief van een school

Er zijn middelen nodig om jongeren een MDT te kunnen laten uitvoeren. Al dan niet vanuit een samenwerking met een maatschappelijke organisatie kun je hier als school een subsidie aanvraag voor doen. We informeren je graag over het MDT-subsidiestelsel en de cofinanciering vanuit de school.

Vanaf medio 2023: subsidie nieuwe stijl

De missie van MDT is om iedere jongere in Nederland de kans te geven om in de eigen omgeving een MDT te doen die past bij de levensfase en interesse. Door iedere jongere deze kans te geven, draagt MDT bij aan een nog sterkere samenleving. Hierbij hoort een MDT dat deel uitmaakt van het weefsel van de samenleving en dat zelf ook uitdraagt. Een landelijk dekkend en lerend netwerk, waarin aanbod is voor elke jongere. Om dit mogelijk te maken werken we aan een duurzame financiering van MDT. Dit betekent dat een breed netwerk aan financiers bijdraagt aan MDT en haar doorontwikkeling.

Een toegankelijk en flexibel subsidiestelsel is een van de vormen van duurzame financiering voor MDT. Dit stelsel moet o.a. toegankelijker zijn, administratieve lastendruk bij de betrokken partijen verlagen en samenwerking in het netwerk stimuleren. Samen met het MDT-netwerk werken we hier stap voor stap naar toe. De basis voor 'subsidie nieuwe stijl' bestaat uit twee elementen:

1 MDT-proof label

Waarborgt de kwaliteit van MDT projecten

2 Subsidie

Jaarrond indienen van cycli van 12 weken. Subsidies voor voorzetten, opschalen, versterken van MDT-project en netwerk als geheel

In januari 2022 is de eerste stap richting Subsidie nieuwe stijl gezet met subsidieronde 5A. In 2022/2023 bouwen we dit uit naar een jaarrond stelsel dat breed toegankelijk is. De plannen van het nieuwe kabinet bieden hier de mogelijkheid toe.

Hierbij wordt op termijn het (nog in ontwikkeling zijnde) MDT-prooflabel een randvoorwaarde voor partijen om subsidie te kunnen aanvragen. Maatschappelijke organisaties die MDT aanbieden hebben dan een MDT-prooflabel. Als school hoef je dit niet te hebben, wel wanneer je als school helemaal zelfstandig MDT aanbiedt.

Let op: géén dubbelfinanciering!

Bij het aanvragen van MDT-subsidie kun je geld aanvragen voor extra activiteiten, uren of materiële dingen die voortkomen uit de organisatie van MDT. Je kunt er dus geen dingen van betalen die al op een andere manier worden gefinancierd. Neem bijvoorbeeld de lesuren van een burgerschapsdocent. Die worden al betaald door de overheid, dus daarvoor kan geen MDT-subsidie worden gebruikt. Er kan wél MDT-subsidie worden gebruikt voor de extra uren die hij of zij bezig is met de organisatie van MDT binnen de school. Of neem het kopen van nieuwe Je moet aan de subsidieverstrekker kunnen laten zien dat er geen sprake is van dubbelfinanciering, maar dat het bij al het subsidiegeld gaat om extra dingen die nodig zijn voor MDT.

Cofinanciering vanuit school

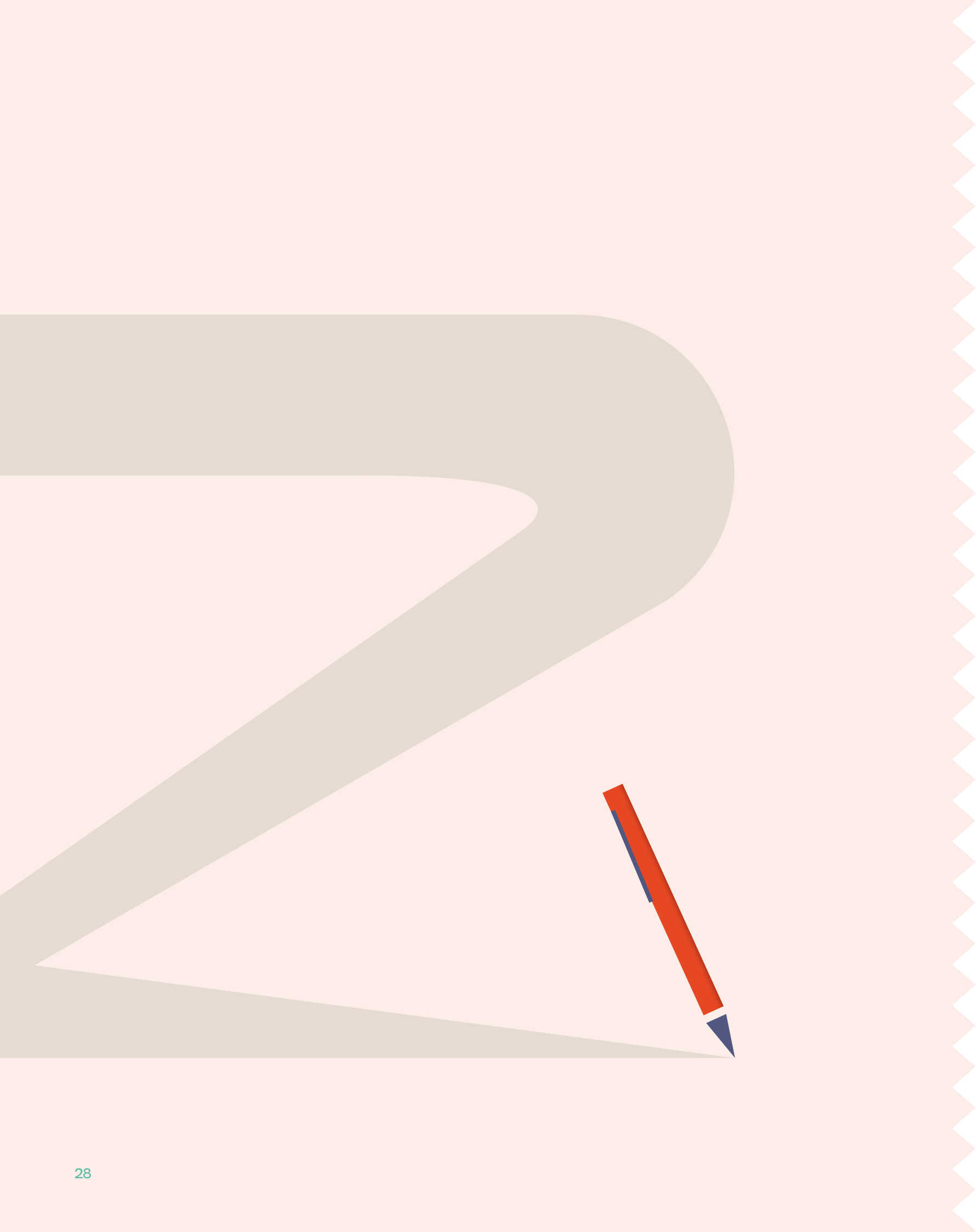
Om MDT van blijvende meerwaarde te laten zijn in de samenleving is duurzame financiering nodig. Naast de door de Rijksoverheid beschikbaar gestelde middelen wordt daarom in de meeste subsidierondes gevraagd om een cofinanciering. Het streven is dat de Rijksoverheid op termijn zelf een cofinancier wordt in plaats van de primaire financieringsbron. De vraag om cofinanciering en de hoogte van de gevraagde bijdrage verschilt per subsidieronde.

Hoe kan ik als school een aanvraag doen?

Als er een subsidieronde open staat kun je dat zien op deze site <https://organisaties.doemeemetmdt.nl/sluit-je-aan>. MDT werkt met subsidieverstrekters Dus-i en ZonMw. Wanneer een maatschappelijke organisatie of een gemeente een school benadert om aan te haken bij MDT, dan is het goed te weten dat je financiering kunt aanvragen voor de inzet die je als school levert.

Wil je met jouw school als partner aansluiten bij een bestaand MDT-project? Neem dan contact op met een van de projectleiders van de bestaande projecten.

Twijfel je welk project het beste zou passen bij jouw organisatie? Neem dan contact met ons op, dan helpen we je daarbij.

3

Ter inspiratie!

Hoe kan MDT in het onderwijs eruit komen te zien? Dit inspiratiepakket bevat verschillende voorbeelden van MDT in het onderwijs. Alle voorbeelden zijn aan de bovenkant gelabeld, zodat je snel kan herkennen welke thema's in welk voorbeeld aan bod komen. Elk voorbeeld gaat in op hoe MDT is opgezet op de school, er worden tips gedeeld en er wordt telkens afgesloten met de ervaringen van jongeren, docenten en/of andere betrokkenen bij het MDT-project.

3.1	Aan de slag in het Weggeeflokaal!
3.2	MDT in combinatie met het profielwerkstuk
3.3	Verskillende MDT projecten op één school
3.4	MDT Futureproof: opleiding dienstverlening niveau 2
3.5	MDT: hogeschool-studenten en praktijkonderwijs
3.6	MDT als voorbereidend middel voor verplichte beroepsstages
3.7	MDT Diversity Skills: dienstverlening niveau 2
3.8	MDT Diversity Skills: ISK of ROC
3.9	MDT TINO: ROC Nijmegen

Aan de slag in het Weggeeflokaal!

Studenten runnen een Weggeeflokaal waar mensen die het leuk vinden/ goed kunnen gebruiken 6 gratis items mogen uitzoeken. Hun taken bestaan uit afspraken met bezoekers inplannen, bezoekers begeleiden/begrenzen bij het uitzoeken van de spullen en het aantrekkelijk inrichten van het ‘winkel-tje’ vol kleding en speelgoed. Daarnaast reclame maken via de Voedselbank en het Wijkteam en leuke acties bedenken als PR. Tussentijds zetten ze leuke acties op zoals “een cadeau voor ieder kind” rond de feestdagen.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

Het MDT Weggeeflokaal is geschikt voor studenten van zowel niveau 2, 3 als 4. Ook komen er vanuit de nabijgelegen middelbare school wekelijks 2 Havo leerlingen deelnemen. Bij ons op school krijgen studenten van de opleiding Helpende Zorg en Welzijn en de opleiding Sociaal Werker de mogelijkheid deel te nemen. Zowel binnen leerjaar 1 als 2. Tot nu toe hebben zo’n 25 studenten deelgenomen.

Per student wordt er afgesproken hoeveel uur ze per week maken. Als ze een dagdeel per week in het Weggeeflokaal aan de slag gaan, dan doen ze dit 20 weken lang. Het vindt deels plaats tijdens onderwijstijd, afhankelijk van het rooster plannen we het in. Dit schooljaar is er geen speciale tijd vrijgemaakt op hun lesrooster, de MDT coördinator kijkt met de student aan de hand van het rooster wanneer de student beschikbaar is. Komend schooljaar gaan wordt de koppeling met het vak Burgerschap gemaakt en dan zal er wel een vast moment op het rooster komen.

De begeleiding van de jongeren is gelijk verdeeld tussen docenten en jongerencoaches van maatschappelijke organisatie Sociale Gasten Amersfoort. De jongerencoaches voeren een intakegesprek om de leerdoelen van de studenten te bespreken. We hebben de begeleiding in dagdelen in het Weggeeflokaal verdeeld en hebben iedere 6 weken een gezamenlijk overleg. Tussendoor veel afstemming via MS Teams, korte lijnen zijn essentieel.

Samenwerkingen

MO Netwerk Sociale Gasten heeft ons als school benaderd om voor MDT samen te werken. Het idee van het Weggeeflokaal kwam vanuit ons als school. Samen hebben we dit in korte tijd gerealiseerd. Het Weggeeflokaal hebben we ingericht, een route voor aanmelding studenten afgesproken, een MS Teams tegel ingericht voor alle informatie en communicatielijnen. Taakverdeling gemaakt, bezettingsafspraken docenten en jongerencoaches gemaakt en de studenten ingeroosterd. Studenten hebben flink PR gemaakt en toen gingen we met een spetterende openingsceremonie open voor bezoekers.

Het is echt een samenwerking tussen onze school en Sociale Gasten waarbij zij ook wel hun netwerk in Amersfoort benutten om bezoekers te werven. Daarnaast zijn er nu ook een aantal VO studenten die in het Weggeeflokaal hun MDT gaan behalen. Het aanvragen van de subsidie hebben we gezamenlijk gedaan via het collectief Tijd voor Actie.

Tips!

- Als je MDT binnen de school wilt opzetten dan kun je uitgaan van een project dat aansluit bij de onderwijssoort die je als school aanbiedt (bijvoorbeeld een wekelijkse sportinstuif voor kinderen uit de wijk op school met een sportieve insteek. Of je kunt uitgaan van de mogelijkheden die je op de school hebt. Is er een grote keuken beschikbaar? Kan hier wekelijks voor daklozen gekookt worden en gaan MDT-ers dit dan naar de plaatselijke opvang brengen?
- Voor het starten van een MDT project in de school heb je lef en ondernemerschap nodig. Wanneer je in samenwerking met een maatschappelijke organisatie een MDT project binnen de school opzet, dan heb je dubbel zoveel kennis en netwerk. Dit maakt de kans van slagen groter, mits er goede afspraken worden gemaakt over de rolverdeling.
- Een MDT-traject binnen de school opzetten kan zowel kortdurend als voor de langere termijn zijn. Het kan geschikt zijn om voor een bepaalde groep studenten of het is een doorlopend project waar studenten aan kunnen deelnemen. Een tip is om halverwege het traject te evalueren of het gestarte project waardevol en geschikt is om langer door te laten lopen, of dat bijsturing nodig is.
- MDT biedt een uitgelezen kans om je als school met de wijk om je heen te verbinden. Sluit eens aan bij een buurtnetwerkoverleg of vraag de buurtopbouwwerker om langs te komen. Samen kun je kijken welke behoefte er in de buurt ligt en hoe je hier als school met een maatschappelijk betrokken project op kunt aansluiten zodat studenten in de directe omgeving van de school van meerwaarde kunnen zijn.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=3SDLMH2i0qI>

Docent, Evelien el Andichi; “We hebben als school voor MDT gekozen omdat we onze studenten de ervaring willen meegeven hoe waardevol het is om iets voor een ander te betekenen. In hun drukke bestaan komt dit er vaak niet van. Terwijl de jongeren van nu juist graag van betekenis zijn voor een ander, omdat ze weten dat dit een redding kan zijn. MDT binnen het onderwijs biedt hen de kans om van betekenis te zijn in de maatschappij, ze bouwen aan hun netwerk en ontdekken nieuwe kwaliteiten bij henzelf.”

Docent Mellisa Voerman; “Ik zie hoe MDT een bijdrage levert in het maken van de verstaalslag tussen theorie en praktijk. Ik vind het prachtig om te zien hoe hetgeen wij onze studenten leren tijdens MDT écht gaat leven. Ook vind ik het aspect van het iets (terug) kunnen doen voor de samenleving waardevol. MDT zorgt op dat gebied voor een stukje zingeving, een doel en het gevoel van ‘ik doe ertoe’.”

“Door mijn MDT kwam ik erachter dat ik eigenlijk best goed ben in netwerken daar had ik nooit bij stilgestaan”

Nilab Shahedi
MBO Welzijn niveau 4

Ik heb geholpen om het MDT Weggeeflokaal op te zetten binnen onze school. Daarbij heb ik geleerd om vooral voor een anderen klaar te staan. Te netwerken, flyeren via sociale media en reclame gemaakt zodat het mensen zouden bereiken die er wat aan hebben. Mensen geholpen met kleding uit te zoeken en geluisterd naar wat ze wilden vertellen. Ik heb vooral geleerd hoe belangrijk het is om iets voor een ander te betekenen en dat niets vanzelfsprekend is! En dat je zoveel mooie mensen leert kennen. Ik heb ook geleerd waarom netwerken zo belangrijk is want zo bereik je heel veel mensen! Die je normaal niet 1,2,3 zou kunnen bereiken.

Ik zou het zeker aanraden, vooral omdat het heel leerzaam is je merkt ook echt dat je uit je comfort zone komt en vooral op sociaal gebied. Omdat je zoveel verschillende mensen tegen mag komen en met ze een praatje maakt. En MDT helpt je ook om te reflecteren naar jezelf, door juist iets te doen waar je niks mee hebt en dan denkt “oh dit past eigenlijk wel heel goed bij mij!”. Nadat ik MDT heb gedaan wist ik zeker wat ik wilde gaan doen en dat is 100 procent met mensen werken en vooral iets voor iemand te betekenen! En kwam ik er achter dat ik eigenlijk best goed ben in netwerken daar had ik nooit bij stilgestaan. Je leert meer over jezelf, wat je kan en wat je dacht dat je niet kon maar juist wel kan.

Link: <https://www.youtube.com/watch?v=3SDLMH2i0qI>

Ervaring/quote docent/directeur/school, hoe was het voor jullie en wat brengt MDT het onderwijs volgens jullie? (is er een meerwaarde? Zo ja: welke?) Ook wel: Zouden jullie het een andere school aanraden, en zo ja waarom?

Teamleider Gezina van der Kolk; “De wereld is meer dan privéleven, werk en school. Door MDT kunnen studenten maatschappelijke betrokkenheid werkelijk beleven. Je hebt de ander nodig, ‘k ben omdat wij zijn’.”

Directeur Marian Hoogebeen; “Door MDT als een ‘gewoon goed’ te implementeren in het onderwijs er automatisch een cultuurverandering kan gaan ontstaan die antwoord geeft op verbinding, samen, minder individualisme.”

Docent Esther van Assen; “Studenten maken kennis met een wereld die anders is dan de hunne, bijvoorbeeld door in contact te zijn met ouders en vluchtelingen. Dit is naar mijn mening zowel een meerwaarde voor hun opleiding als voor hun persoonlijke ontwikkeling. Door dit bredere perspectief leren studenten naar mijn mening ook beter reflecteren, zeker als MDT gepaard gaat met intervisie zodat studenten niet alleen van hun eigen MDT-traject leren, maar ook van dat van anderen.”

Docent Mellisa Voerman; “MDT biedt jongeren een kans om te ontdekken wat zij leuk vinden en waar hun kwaliteiten liggen. Ik geloof dat dit, in een tijd waarin zoveel mogelijk en zoveel te kiezen is, ontzettend belangrijk is. Veel jongeren zijn zoekende en weten niet goed wat ze willen. MDT kan een waardevolle bijdrage leveren binnen deze zoektocht.”

MDT in combinatie met het profielwerkstuk

MDT in het Voortgezet onderwijs? Dan kan op verschillende manieren: als invulling van burgerschapsonderwijs, als onderdeel van loopbaanoriëntatie, of... in combinatie met het profielwerkstuk (PWS)!

School/onderwijsinstelling

Onderwijssoort: Scholengemeenschap Guido (Amersfoort en Arnhem)

Grootte school: bijna 2000 leerlingen (Vmbo, Havo, Vwo)

Leeftijd: Locatie Arnhem: alle leerlingen (Sophia is 17), locatie Vmbo: TL 3 & 4, locatie H/v: Havo 4.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

De leerlingen volgen een MDT van 80 uur, verspreid over 6 maanden. De spreiding in maanden verschilt per traject en dus per MDT doe-plek. In de regel valt MDT volledig onder schooltijd. De combinatie met het profielwerkstuk is ook deels thuis, want delen van je onderzoek doe je zelfstandig, maar ook de combi PWS-MDT is 80 uur onderwijstijd. MDT valt in Arnhem onder TOV-tijd (keuzewerktijd op dinsdag- en donderdagmiddag). Op de locaties Vmbo en H/v kun je het inwisselen voor lessen (maar doe je wel je reguliere PTA, dus je mist niks van school).

MDT is gekoppeld aan loopbaanoriëntatie, burgerschap, profielwerkstuk en vakken zoals Biologie, Nederlands, Geschiedenis en Maatschappijleer, afhankelijk van het traject waar de leerling voor kiest en dus afhankelijk van de MDT doe-plek. De leerling heeft een begeleider op de MDT doe-plek, een MDT-coördinator op school die het maatschappelijk netwerk beheert en natuurlijk een mentor en docenten (studieles, mentoraat en PWS-begeleiding) en ook de decaan (loopbaanoriëntatie). Al die mensen zijn bezig om MDT goed te organiseren voor de leerling.

Totstandkoming MDT op de school/onderwijsinstelling

De school heeft samen met een maatschappelijke organisatie (Arnhem: TijdVoorActie, Amersfoort: Sociale Gasten) het initiatief genomen om MDT te koppelen aan onderwijsdoelen. Daarvoor is in eerste instantie een samenwerking met de maatschappelijke organisatie geformaliseerd: een detachering van een MDT-coördinator vanuit TijdVoorActie of Sociale Gasten op school. 1 fte voor een kleine 100 MDT-leerlingen per schooljaar. Doel van de samenwerking is een duurzame band tussen school een maatschappelijk middenveld, waarin de specifieke expertise van de maatschappelijke organisatie een eigen plek krijgt. Er is plek voor MDT onder schooltijd en ook een alternatief voor leerlingen die andere keuzes maken (les of andere keuzemodules). Onderwijspersoon op school begeleidt de geleidelijke ontwikkeling van koppelingen tussen MDT doe-plekken en schoolvakken en -onderdelen en het draagvlak daarvoor onder collega's. Samen werken ze om leerlingen de gelegenheid te geven onder begeleiding en verantwoordelijkheid van de school in de samenleving te leren op verschillende MDT doe-plekken.

(Lokale) samenwerkingen

Er wordt met name samengewerkt met TijdVoorActie als brug tussen school en maatschappij. Daarnaast raakt de school via de MDT-coördinator in contact met een groeiend netwerk aan MDT doe-plekken, waar leerlingen iets kunnen bijdragen aan de samenleving, daarmee hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen en mensen met een andere achtergrond/leeftijd ontmoeten.

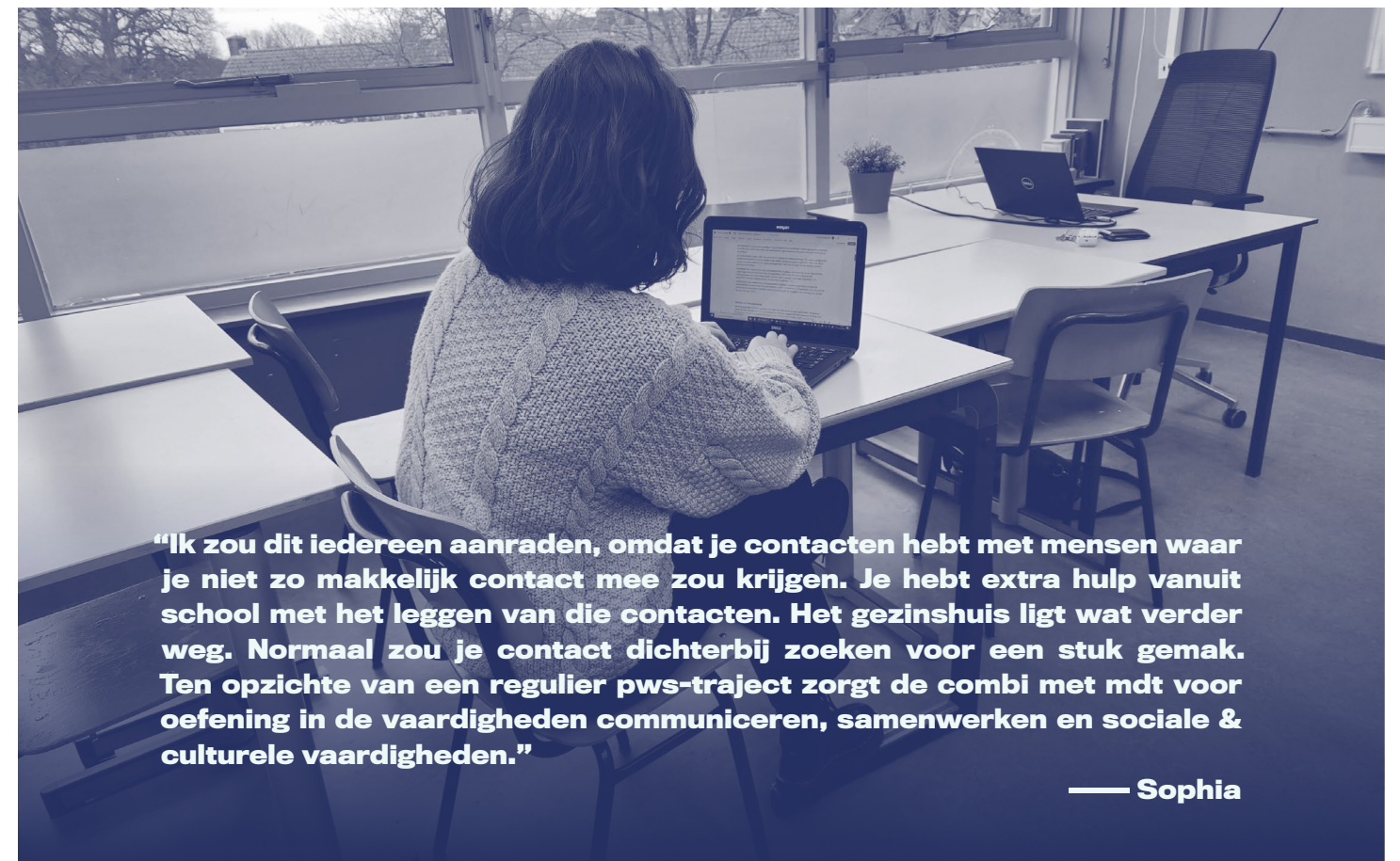
- De school nam het initiatief tot integratie MDT met onderwijsdoelen.
- De Maatschappelijke Organisatie nam het initiatief voor het aanvragen van subsidie, in nauwe samenwerking met de school.
- Maatschappelijke organisatie werkt in de uitvoering nauw samen met onderwijspersoneel (docenten, decaan etc.) en begeleiders op MDT doe-plekken in de regio.

Resultaat

In totaal hebben ruim 400 jongeren MDT gedaan via de locaties van Guido vanaf 2018. Door de effecten van Corona op het onderwijs, had dat getal nog veel groter kunnen zijn. Dit format is niet uitvoerbaar tijdens een schoolsluiting. Er was in die tijd geen sprake van selectie. Deelname gebeurde op basis van eigen motivatie en aantal beschikbare MDT doe-plekken in het maatschappelijk netwerk. Inmiddels zijn er zo'n 200 mogelijke MDT doe-plekken in Arnhem en Amersfoort.

Een voorbeeld: het praktische PWS van Sophia (Havo 5):

Sophia (Havo 5) doet MDT gecombineerd met haar PWS. Ze doet dat bij gezinshuis De Haar. Haar PWS-hoofdvraag is 'Komen jongeren met ADHD of autisme beter tot hun recht in een gezinshuis of in een instelling?'. Via Teams belt ze met begeleiders en jongeren en stelt ze vragen over haar onderwerp, waarmee ze aan de ene kant iets doet voor de samenleving en aan de andere kant een stukje van haar schooltijd invult.

"Ik zou dit iedereen aanraden, omdat je contacten hebt met mensen waar je niet zo makkelijk contact mee zou krijgen. Je hebt extra hulp vanuit school met het leggen van die contacten. Het gezinshuis ligt wat verder weg. Normaal zou je contact dichterbij zoeken voor een stuk gemak. Ten opzichte van een regulier pws-traject zorgt de combi met mdt voor oefening in de vaardigheden communiceren, samenwerken en sociale & culturele vaardigheden."

— Sophia

Tips!

Begin daar waar de behoefte zit: Wil je naar aanleiding van de herziene wet op burgerschapsonderwijs je burgerschapsleerlijn een update geven? Of is jullie burgerschapsonderwijs nog te theoretisch? Vind je loopbaanoriëntatie niet praktisch of gestructureerd genoeg? Zit er weinig motivatie bij leerlingen voor het PWS? Heb je behoefte aan connectie met het maatschappelijk netwerk in de regio? Wil je werken vanuit behoefte en motivatie van leerlingen? Bepaal goed je motivatie, voordat je een plan opstelt en een maatschappelijke partner zoekt om dat plan mee uit te voeren. Neem leidinggevenden en leerlingen vanaf het begin mee, en vorm samen een team dat MDT een plek geeft in de school die past bij jullie organisatie.

3.3

Verskillende MDT projecten op één school

Als jongeren hun eigen MDT-traject bedenken krijg je bijna altijd wel iets bijzonders. Zo ook het traject van Fay en Jurgen: leerlingen van de basisschool voorlichten over de overgang van het primair naar het voortgezet onderwijs. Ze vonden dat ze daarover zelf eigenlijk te weinig waren voorgelicht, dus pakten dat zelf op. Hoe dat tot stand kwam?

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

Het gaat om middelbare school het CLV in Veenendaal, een school met 2100 leerlingen. MDT daar wordt aangeboden aan leerlingen van Havo 4, vwo 4 en vwo 5 en startte als expertiseklas. In Havo 4 is inmiddels op dinsdag een vrije keuzemiddag, voor vwo 4 en vwo 5 is dat nog niet gefaciliteerd. Een MDT-traject valt in principe geheel onder schooltijd, maar kan daar soms, afhankelijk van het traject buiten vallen.

De leerlingen van deze klassen krijgen de mogelijkheid om te kiezen voor het volgende aanbod:

- Project MDT Weggeeflokaal
- Project MDT Missie
- Project op een Werkervaringsplek
- Project met Ouderen
- Project op eigen initiatief

De leerlingen worden begeleid door een maatschappelijk netwerk (Netwerk voor Jou), die met behulp van een stagiair werken en jongeren koppelen aan MDT doe-plekken of hen begeleiden met hun eigen initiatief.

(Lokale) samenwerkingen

Dit MDT-traject was een initiatief van zowel de school als het lokale netwerk. De school koppelt MDT aan het onderwijs en de maatschappelijke organisatie doet de begeleiding van jongeren. Ook coördineerde de maatschappelijke organisatie de subsidieaanvraag die nodig was om de begeleiding en matching mogelijk te maken.

Resultaat

De school vroeg de leerlingen om een keuze en motivatie als ze wilden meedoen met MDT. Vervolgens werden ze uitgenodigd op gesprek om door te praten over die motivatie. Een duidelijke limiet in het aantal deelnemers werd niet gesteld. Een voorbeeld is het traject over de overgang tussen VO en PO van Fay en Jurgen. Ze baseerden hun project op eigen ervaring: wat hadden ze zelf willen weten bij de overgang van de basisschool naar de middelbare school? Ze maakten zelf een basis prezi-presentatie waarop ze de verschillen uitlichtten. Vervolgens gingen ze dat op basisscholen toelichten, waarbij ze mede werden begeleid door leerkrachten in de basisschoollklassen. Bij de Prezi hadden ze ook een Kahoot gemaakt. Ze willen uiteindelijk aan een bredere groep scholen kenbaar maken dat ze deze presentatie kunnen geven.

Wat is er zo leerzaam aan dit traject? De jongeren leren communiceren met mensen buiten hun school en leefwereld: ze leren afspraken maken, goede mailtjes opstellen en te bellen. Daarnaast leren ze verantwoordelijkheid, met name door samen te werken.

Tips!

Zorg dat de school aandacht heeft voor de facilitering van MDT. Dat begint met contactpersonen die MDT begrijpen en snappen hoe lokalen en roosters daarvoor kunnen worden ingezet. Idealiter heeft de maatschappelijke organisatie een ruimte op school, zodat ze kunnen worden aangesproken door leerlingen.

3.4

MDT Futureproof: opleiding dienstverlening niveau 2
Studenten van de opleiding Dienstverlening niveau 2 volgen het MDT Futureproof. Waarin studenten een maatschappelijk bedrijf/onderneming gaan starten. Hierin worden ze gecoacht door de coaches van Futureproof en de student komt met eigen initiatieven op gebied van de maatschappelijke onderneming.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

Dienstverlening niveau 2 leerjaar 1 doet mee aan MDT Futureproof. De opleiding heeft 200 eerste jaars studenten waarvan er 20 deel kunnen nemen aan het Futureproof project. Ander studenten nemen deel aan andere MDT en praktijkplekken. Het zijn studenten uit verschillende groepen en klassen die samen aan het Futureproof project deelnemen.

MDT Futureproof is ingedeeld tijdens het Praktijkleren en valt daardoor binnen het curriculum en onderwijstijd. Het MDT duurt 4 uur per week (1 dagdeel). De onderwijsdoelen van het praktijkleren bij de opleiding dienstverlening zijn: Het praktijkleren biedt de student een oriëntatie op doelgroep, werkveld en de beroepstaken die daarbij komen kijken. Daarnaast groeit de student in zijn/haar talenten en beroepshouding d.m.v. feedback van medewerkers en praktijkdocent.

Vanuit de opleiding is er altijd een leercoach aanwezig bij dit MDT. Dit is vanwege de begeleiding vanuit school en schoolafspraken noodzakelijk. Daarnaast is zijn er vaak 1 of 2 coaches van Futureproof aanwezig om het programma inhoudelijk te begeleiden.

De coördinator praktijkleren heeft zelf in eerste instantie besloten om contact te leggen met MDT TINO om te kijken waar mogelijkheden zijn om samen te gaan werken. Hierbij is de rol van school om studenten in een waardevolle praktijkomgeving te laten leren.

Tips

De tips die ik heb voor scholen die met een MDT willen gaan beginnen is: Trek je stoute schoenen aan!. Probeer eens buiten de kaders te kijken en samen te werken buiten de school. Misschien is het in het begin nog niet wat je er van verwacht had maar dit is in een langere samenwerking vaak wel te realiseren. 'Wie niet waagt wie niet Wint'. De MDT's waar wij mee samenwerken komen goed samen met de praktijk, LOB en Talentontwikkeling en Burgerschap.

Totstandkoming MDT op de school/onderwijsinstelling

De opleiding Dienstverlening Niveau 2 (ROC Nijmegen) kwam in aanraking met MDT doordat er een tekort aan stageplaatsen was. We hebben hier een MDT voor in mogen zetten. Later daarna zijn we in aanraking gekomen met meerdere MDT's en zien we de meerwaarde van MDT binnen ons onderwijs. De koppeling is er nu voornamelijk met het praktijkleren maar we zijn bezig om verbindingen te leggen met LOB/Talentontwikkeling en Burgerschap.

Ervaring student

Het Futureproof project is leuk om een keer van de een andere kant naar de maatschappij te kijken. Je leert veel over waar de problemen liggen en hoe mensen kunnen verbeteren. Zo leer je ook in contact te komen met verschillende bedrijven waar je eventueel met je fictieve onderneming op in kan spelen.

Ervaring leercoach

De student leert met een andere bril naar de maatschappij te kijken. Daarnaast zie je studenten al snel genoeg met de leukste en creatieve ideeën komen. Het creatieve proces wordt hierbij gestimuleerd. Daarnaast horen wij vaak dat studenten een eigen bedrijf op willen starten. Ze krijgen hierdoor wel een beeld van wat dit allemaal met zich mee brengt voordat je een onderneming kan starten.

3.5

MDT: hogeschool-studenten en praktijkonderwijs
HBO-studenten van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN), de Hogeschool Utrecht (HU) en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) doen MDT met studenten die het vak Nederlands als tweede taal (NT2) volgen op Het Perron in Veenendaal (praktijkonderwijs). Hoe is dat tot stand gekomen?

School/onderwijsinstelling

Onderwijssoort: HBO-studenten Social Work (studenten van de HAN, HU en CHE) werken met leerlingen van praktijkschool Het Perron. Het Perron is een school met zo'n 1000 leerlingen. De HBO-studenten zijn eerstejaars.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

De studenten doen MDT binnen 80 uur in 6 maanden en doen dat volledig in opleidingstijd, op de dagen die ze daarvoor vrij krijgen vanuit de opleiding. Ze verdienen met hun MDT studiepunten voor een opdracht binnen de opleiding. De studenten worden begeleid door een MDT-coördinator van Stichting Netwerk voor Jou, een maatschappelijke organisatie in Veenendaal, die onder andere jongeren koppelt aan MDT doe-plekken. Docenten vanuit Het Perron begeleiden de studenten als ze daar op school werken met NT2-leerlingen.

Totstandkoming MDT op de school/onderwijsinstelling

Het initiatief is genomen door het praktijkonderwijs. Zochten een manier om NT2-leerlingen (hulpvragers) aan de slag te laten gaan. Er was voor Corona al contact met een enthousiaste docent van het Perron die Netwerk voor Jou kende. Vanuit dat contact is verder gebrainstormd over de opzet. Die opzet werd vrij snel gevonden. Wat een uitdaging bleek was het matchen van rooster tussen de HBO-studenten en de NT2'ers. HBO'ers bleken vaak vrij op maandagmorgen, dus regelde de docent van het Perron met de roostermaker NT2-les voor de deelnemende leerlingen op maandagmorgen. Zo kon het project van start.

(Lokale) samenwerkingen

De samenwerking bestaat uit Netwerk voor Jou, Het Perron, de CHE, de HAN en de HU. Studenten van de HAN en de HU lopen stage en doen tegelijkertijd MDT bij Perron. De financiën voor de matching kwamen voor rekening van de maatschappelijke organisatie. De begeleiding wordt verzorgd door docenten van Het Perron.

Resultaat

In totaal hebben 30 HBO-studenten het traject aangeboden gekregen en hebben uiteindelijk 9 studenten hiervoor zelf gekozen. Het totaal aantal plekken was maximaal 15.

Tips!

Heb veel aandacht voor aanwezigheid van de studenten en hun motivatie, waarbij je de verantwoordelijkheid in een vroeg stadium bij de MDT legt. Uiteindelijk moet het draaien om wat zij leren door bij te dragen. Let op de complexiteit van sommige jongeren. Betrek mentoren erbij en creëer begrip bij MDT-begeleiders over de soms complexe situatie van jongeren. Leeftijds-genoten wisselen veel met elkaar uit. Dat levert mooie MDT-trajecten op waarbij er persoonlijke aandacht is voor mede-jongeren.

3.6

MDT als voorbereidend middel voor verplichte beroepsstages

Op het ROC van Amsterdam doen studenten mee aan een bijzonder MDT-traject: MDT als voorbereidend middel voor de verplichte beroepsstages, waar vanwege Corona een groot tekort aan was. MDT-inzet hoefde niet te worden ingehaald tijdens de beroepsstage die volgde. Win-win!

School/onderwijsinstelling

Studenten van de entreeopleiding (niveau 1) en de opleiding dienstverlening helpende zorg en welzijn (niveau 2) van College West, deden het afgelopen jaar MDT-trajecten met ouderen. Dat deden ze onder begeleiding van Ympact 020, een maatschappelijke organisatie met een groot netwerk in de stad.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

Het traject duurt 10 weken en de studenten doen het 8 uur per week. Het traject vindt plaats binnen opleidingstijd. Ze krijgen vanuit de opleiding twee stagedagen, en de studenten die vanwege Corona geen stageplek konden vinden kregen de mogelijkheid te kiezen voor MDT. Dagen die ze invulden met hun traject, telden als voorbereiding voor hun uiteindelijke beroepsstage. hoefden ze niet in te halen bij beroepsstage die ze later deden.

De dagelijkse begeleiding, het contact met de student en de monitoring van het traject worden opgepakt door de maatschappelijke organisatie. Docenten nemen het gedeelte op school voor hun rekening: randvoorwaarden voor de organisatie en aanwezigheid van studenten.

Totstandkoming MDT op de school/onderwijsinstelling

Het traject kwam tot stand doordat een docent zorg & welzijn van ROC Amsterdam contact op nam met de maatschappelijke organisatie. Vervolgens is het traject in samenspraak vormgegeven en is een contract opgesteld tussen het stagebureau van de school en de ouderenorganisatie (MDT doe-plek) waar het traject zou worden vormgegeven. Een aanvraag bij SBB loopt, om van de MDT doe-plek ook een geaccrediteerde SBB-instelling te maken.

Resultaat

40 jongeren hebben het traject aangeboden gekregen. 20 hebben er uiteindelijk meegeedaan. Er waren in totaal 30 plaatsen beschikbaar.

Tips!

Een tip is om de accreditatie van MDT doe-plekken centraal (landelijk) te regelen. Verder is communicatie van cruciaal belang: neem ouders, collega's en studenten heel goed mee in het traject. Het is anders dan normaal, dus extra goede uitleg is van belang.

3.7

MDT Diversity Skills: dienstverlening niveau 2

New Rootz die bij de opleiding Dienstverlening niveau 2 het MDT project Diversity skills aanbiedt. Hierin gaan studenten met jongerencoaches en coaches van New Rootz verschillende maatschappelijke projecten doen. Allemaal gecentreerd op cultuur, verschillende doelgroepen en gericht op kwaliteiten en kansen.

ROC Nijmegen is een MBO school in Nijmegen. Binnen de opleiding dienstverlening niveau 2 worden er verschillende MDT projecten aangeboden waaronder Diversity skills. De studenten kiezen voor een MDT. Diversity skills wordt zowel in het eerste semester als in tweede semester gegeven. In het eerste semester zijn er ongeveer 40 studenten die deelnemen aan Diversity skills. In het tweede semester zijn het er ongeveer 20.

Dit MDT wordt aangeboden vanuit schooltijd onder het praktijkleren. Ze doen dit 20 weken lang (semester) en volgen het 4 uur per week. Praktijkleren is een onderdeel van het curriculum waardoor het onder onderwijstijd valt voor de studenten. Dit zijn aaneengesloten lessen en wordt vaak op één dagdeel gegeven in het Praktijkleercentrum van ROC Nijmegen. Er is altijd een leercoach aanwezig die de jongeren coach in samenwerking met de coaches van New Rootz. Het traject wordt met name door New Rootz gecoacht en begeleidt, vaak zijn dit 1 of 2 coaches. En de leercoach is er bij vanuit de school werkzaamheden en achtergrond.

De onderwijsdoelen van praktijkleren binnen de opleiding dienstverlening zijn: Het praktijkleren biedt de student een oriëntatie op doelgroep, werkveld en de beroepstaken die daarbij komen kijken. Daarnaast groeit de student in zijn/haar talenten en beroepshouding d.m.v. feedback van medewerkers en praktijkdocent.

New Rootz heeft een oproep gedaan binnen het netwerk van de praktijkcoördinator. Daarna zijn er verschillende overleggen geweest om te kijken wat het programma van waarde kan zijn voor onze student. Uiteindelijk is er goed gekeken naar dagdelen, uren, aansluiting curriculum etc.

Investing doen qua tijd om in gesprek te gaan met de MDT instelling. En samen kijken wat de meerwaarde kan zijn voor je curriculum. Je kan de MDT makkelijk plaatsen onder: Mentor (LOB)/Talentontwikkeling, Burgerschap, doelgroep oriëntatie, in contact staan met een doelgroep, praktijkleren.

De opleiding Dienstverlening Niveau 2 (ROC Nijmegen) kwam in aanraking met MDT doordat er een tekort aan stageplaatsen was. We hebben hier een MDT voor in mogen zetten. Later daarna zijn we in aanraking gekomen met meerdere MDT's en zien we de meerwaarde van MDT binnen ons onderwijs. De koppeling is er nu voornamelijk met het praktijkleren maar we zijn bezig om verbindingen te leggen met LOB/Talentontwikkeling en Burgerschap.

Ervaring student:

Ik heb veel geleerd van Diversity skills. Met name over de verschillende culturen en het samenwerken met elkaar. Ik vond het leuk want iedere dag was weer anders en hebben veel gelachen en samengewerkt met elkaar. Daarnaast kom je veel in contact met verschillende mensen en daar leer je van.

Ervaring docent:

De studenten leren veel van elkaar en van andere culturen. Het in contact staan met verschillende mensen vinden wij belangrijk als opleiding omdat in ons vak je ook altijd in contact staat met mensen. Het ervaringsgericht leren is belangrijk bij onze student omdat ze hier veel van leren en meenemen in de toekomstige stage of loopbaan. Met name voor de thema's Talentontwikkeling, LOB en Burgerschap zien ik een mooie match binnen het onderwijs.

3.8

MDT Diversity Skills: ISK of ROC

Een voorbeeld van MDT op ISK's en ROC's

Jongeren krijgen een kans iets tofs te doen en te leren onder schooltijd. Samen werken we aan een betere wereld. Diversity Skills is de MDT voor jonge statushouders, jongeren met een migratieachtergrond en Nederlandse jongeren tussen de 14-27 jaar. Deze jongeren zitten op een internationale schakelklas of ROC. Nederlandse jongeren en jongeren die al langer in Nederland zijn doen mee als peercoach.

Welke onderwijsrichtingen?

Diversity Skills is er voor het internationaal voortgezet schakelonderwijs, Inburgeraars tot 27 jaar en ROC leerlingen. Momenteel werken wij samen met ISK's in Nijmegen Arnhem, Tiel en Apeldoorn, ROC Nijmegen, opleiding Dienstverlening niveau op MBO niveau 2. Meer dan 350 jongeren deden al mee aan ons programma. Samen met de school wordt gekeken hoeveel leerlingen zij graag willen laten deelnemen en het aantal plekken dat wij nog hebben.

MDT Diversity Skills op ISK's: duur en trajecten

Er zijn een aantal opties voor de indeling van MDT op een ISK. Zo kan het traject over een periode van drie maanden worden uitgevoerd, met daarin een volle projectweek. Een traject kan ook zes maanden op een ochtend of middag worden ingepland. Een voorbeeld:

Diversity Skills 3 maanden in de school. Een deel van het programma wordt door docenten zelf uitgevoerd. Dit gebeurt met een aantal lesvoorbeelden waarin zij leerlingen voorbereiden op begrippen die gebruikt worden binnen MDT. Ook gaan zij aan de slag met diverse skills en vaardigheden die terugkomen in het programma en de praktijk. Het doel is dat MDT goed aansluit op het curriculum van de school. Ook kunnen leerlingen workshops krijgen in deze voorbereidende weken. Daarna volgt een introductie met de jongerencoaches van Diversity Skills. Daarin krijgen leerlingen meer informatie over de keuzemogelijkheden. In een projectweek doen zij praktijkervaring op, volgen ze workshops en werken zij aan hun talenten. De thema's zijn welzijn & ouderen, cultuur, film, duurzaamheid & milieu en sport & recreatie. Hun MDT sluiten we af met een spetterend eindevent en uitreiking van certificaten.

De gehele projectweek wordt georganiseerd en geleid door de jongerencoaches van New Rootz. Docenten werken de hele week samen met de jongerencoach. Zij zien door Diversity Skills hun leerlingen op een andere manier dan in het klaslokaal. Daarnaast ondersteunen docenten bij opdrachten en communicatie met leerlingen over locaties, programma etc. Jongerencoaches van New Rootz leggen de lokale contacten en het verzorgen het programma Samen met lokale partners kijken we hoe we de gelegde contacten en kansen voor jongeren lokaal kunnen verduurzamen. Daarna wordt uitgebreid geëvalueerd met de leerlingen en de jongerencoaches. De veranderwensen van jongeren worden door de jongerencoaches meegenomen naar een volgende editie. Uitstroomleerlingen van ISK's krijgen dit jaar een extra programma gericht op LOB.

ROC Nijmegen:

Diversity Skills biedt ook een programma voor de opleiding Dienstverlening, niveau 2 aan 1e en 2e jaars studenten. Zij krijgen onder schooltijd een weeklijks programma van zes maanden, één ochtend of dag per week, begeleid door jongerencoaches van Diversity Skills. Dit programma wordt uitgevoerd in samenwerking met de praktijk-leercoaches van het ROC Nijmegen. In nauw overleg met de docenten wordt het programma gekoppeld aan onderwijsdoelen. Dit zijn burgerschapsvaardigheden, persoonlijke- en sociale vaardigheden die nodig zijn voor hun vakgebied, praktijkervaringen werken met diverse doelgroepen. Leerlingen organiseren oa activiteiten voor de ouderenzorg, zijn peer coach voor jongeren en bedenken zelf maatschappelijke activiteiten. Jongerencoaches van Diversity Skills organiseren de praktijkplekken.

Hoe ziet de samenwerking eruit?

De school wordt benaderd door de projectmanager van Diversity Skills. In gesprek met het management wordt naar de wensen en behoeften gekeken van de school en hoe de doelstellingen van MDT Diversity Skills passen binnen het curriculum van de school. We werken samen met het management of de directie van de school. En er wordt een coördinator vanuit de school gekoppeld aan onze jongerencoaches. Daarna betrekken we het docententeam. We presenteren onze ideeën en kijken samen met de docenten waar de wensen liggen. De rol van de school is intern coördineren en organiseren van de MDT. Dit betekent dat zij de inhoud, de planningen en aantal leerlingen afstemmen met Diversity Skills. Ze nemen ook deel aan meetings waarin we informatie en ideeën uitwisselen over het programma. De coördinator vanuit de school zorgt dat de planning voor de bijeenkomsten met de jongerencoaches en de leerlingen geregeld is. Daarnaast bespreken we het draaiboek met de coördinator en zorgt deze dat docenten zich op basis van beschikbaarheid indelen voor deelname aan een thema in de projectweek.

Tips!

Tips voor MDT in Onderwijstijd.

- MDT past goed bij burgerschap, persoonlijke ontwikkeling en LOB van leerlingen. Het past ook goed bij de missie van veel scholen om leerlingen klaar te maken voor de samenleving. Met MDT kunnen scholen leerlingen op een veilige manier de stap naar de (lokale) samenleving laten maken. Onze jongerencoaches en persoonlijke stijl van coaching is hierin essentieel. De jongerencoaches staan naast de leerlingen en bieden veel veiligheid. MDT is er voor alle jongeren dus ook voor leerlingen die achterstanden hebben opgelopen om welke reden dan ook. MDT biedt een kans voor scholen om te werken aan kansengelijkheid in het onderwijs, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het versterken van leerlingen.
- Zorg als onderwijsinstelling dat zowel het management als het team betrokken zijn. Wijs een of twee personen aan die het project intern coördineren.

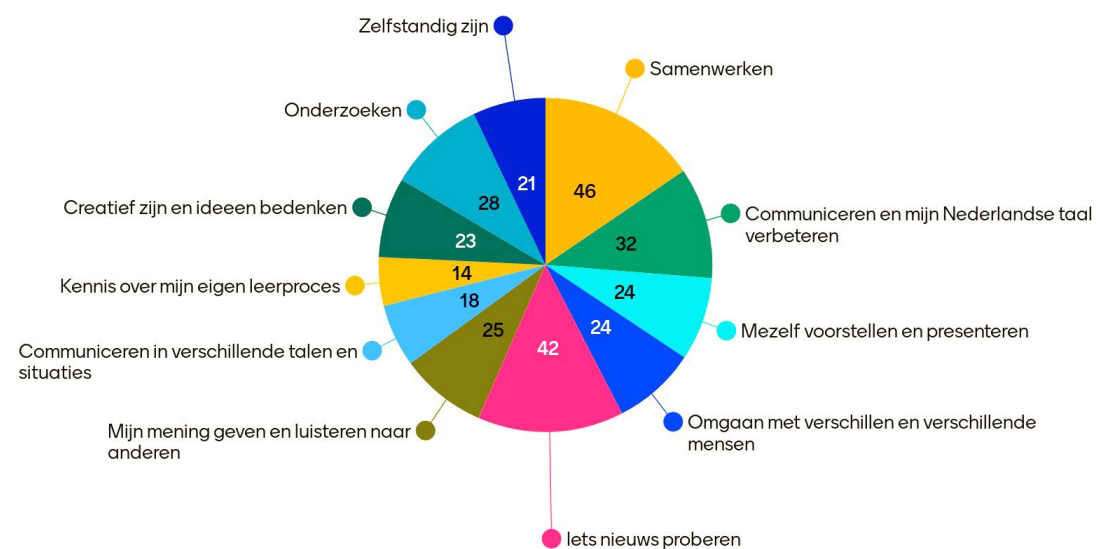

MDT project met ISK Onze Wereld in Apeldoorn. Jongeren namen ouderen een dagje mee naar Paleis 't Loo en de filmcrew maakte daar reportages van.

Link: <https://youtu.be/Ilrj3XynFI>

Wat kan jij beter na Diversity Skills?

Mentimeter

62

Sanne van der Veen locatiemanager bij ISK Quadraam in Arnhem:

“Door ergens tijd en energie in te steken, kun je waarde creëren. En zodra je iets van waarde hebt gecreëerd, kun je deze waarde gebruiken als motor om meer waarde te creëren.

Tijd en energie wordt er volop gestoken door de collega's van Diversity Skills om de leerlingen van de ISK een mooi MDT-aanbod te bieden. De rust en stabiliteit van het team van Diversity Skills geven de leerlingen de kans om tot bloei te komen. Vanuit die basis was het mogelijk om met de leerlingen de deur uit te gaan en hun integratierugzak verder te vullen. Er is gelachen, gedanst, gezongen, gefilmd, gestruind door de natuur én door de wijk. We zagen leerlingen die samenwerken, oog voor elkaar hebben en ruimte geven aan de ander. Waardes die van belang zijn om mee te kunnen doen in de samenleving.

Het team van Diversity Skills heeft het project tot in de puntjes voorbereid en sluit aan bij de behoeftes van de school. Het project MDT maakt het mogelijk om buiten het klaslokaal te leren, de buitenwereld te verkennen en op een interactieve manier te werken aan vaardigheden die nodig zijn om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving.”

MDT TINO: ROC Nijmegen

Studenten van de opleiding Dienstverlening niveau 2 (ROC Nijmegen) hebben deelgenomen aan MDT TINO. Waarbij ze d.m.v. de TINO methode. In deze methode leren jongeren skills aan om informatie te verzamelen van andere waarbij zijzelf geholpen zijn.

Hoe ziet MDT er praktisch uit?

Voor de opleiding Dienstverlening niveau 2 (ROC Nijmegen) hebben jongeren kunnen kiezen voor de MDT TINO methode. Van de 40 studenten hebben 10 studenten voor dit programma gekozen en aangeboden gekregen. Er was in totaal plek voor 20 studenten. Dienstverlening niveau 2 heeft verschillende uitstroomprofielen: Helpende zorg en Welzijn, Sport en Recreatie en Facilitaire Dienstverlening. De meeste studenten kwamen toch uit de sport en recreatie klas.

Studenten hebben 3 uur p.w. deelgenomen aan het MDT TINO programma, Dit is onderdeel geweest van hun praktijkleren op school. Binnen praktijkleren willen studenten voorbereiden op stage, skills en competenties meegeven voor verdere opleiding en loopbaan en in aanraking laten komen met verschillende doelgroepen. Studenten hebben krijgen veel verantwoordelijkheid tijdens praktijkleren en zijn met name praktisch aan het leren. Binnen dit programma is er altijd een leercoach van de opleiding Dienstverlening aanwezig geweest. Deze houdt overzicht over de aanwezigheid, beroepshouding en gedrag. Daarnaast zijn er altijd 2 begeleiders van MDT TINO bij betrokken geweest die intensief de jongeren hebben begeleidt.

Totstandkoming MDT op de school/onderwijsinstelling

De coördinator praktijkleren heeft zelf in eerste instantie besloten om contact te leggen met MDT TINO om te kijken waar mogelijkheden zijn om samen te gaan werken. Hierbij is de rol van school om studenten in een waardevolle praktijkomgeving te laten leren.

De tips die ik heb voor scholen die met een MDT willen gaan beginnen is: Trek je stoute schoenen aan!. Probeer eens buiten de kaders te kijken en samen te werken buiten de school. Misschien is het in het begin nog niet wat je er van verwacht had maar dit is in een langere samenwerking vaak wel te realiseren. 'Wie niet waagt wie niet Wint'. De MDT's waar wij mee samenwerken komen goed samen met de praktijk, MDT en Talentontwikkeling en Burgerschap.

De opleiding Dienstverlening Niveau 2 (ROC Nijmegen) kwam in aanraking met MDT doordat er een tekort aan stageplaatsen was. We hebben hier een MDT voor in mogen zetten. Later daarna zijn we in aanraking gekomen met meerdere MDT's en zien we de meerwaarde van MDT binnen ons onderwijs. De koppeling is er nu voornamelijk met het praktijkleren maar we zijn bezig om verbindingen te leggen met LOB/Talentontwikkeling en Burgerschap.

Ervaring student:

Het MDT TINO programma vond ik leuk omdat ik veel heb geleerd. Het klimmen vond ik leuk en dat we een klimcertificaat konden krijgen is waardevol voor mijn vervolg van de opleiding. Ik heb studenten met verschillende achtergronden en verleden leren kennen. En raadt iedereen van mijn opleiding aan om dit MDT te gaan volgen.

Ervaring docent:

Het MDT brengt voor onze opleiding Dienstverlening een mooie maatschappelijke en praktische factor. We zien hier en daar nog wel ontwikkelmogelijkheden om door te voeren binnen het gehele onderwijs. We raden het scholen aan om gewoon te starten en te kijken hoe het past binnen je onderwijs. En dan kom je vanzelf bij een mooie samenwerking.

Leercoach & Coördinator Praktijkleren

[Een dag mee met TINO MDT! - YouTube](#)

Meer informatie over MDT

Zoek je input vanuit het MDT-netwerk, neem dan contact op via onze postbus (MDT@doemeemetmdt.nl) met een van de ambassadeurs die hieronder zijn genoemd.

Erik-Jan Hakvoort (vo-docent)
Evelien El Andichi (mbo-docente)

MDT website voor jongeren:
[Aan welke MDT doe jij mee? — Maatschappelijke Diensttijd \(doemeemetmdt.nl\)](#)

Algemene MDT website voor organisaties:
[Aan welke MDT doe jij mee? — Maatschappelijke Diensttijd \(doemeemetmdt.nl\)](#)

MDT in het onderwijs:
[Onderwijs — Maatschappelijke Diensttijd \(doemeemetmdt.nl\)](#)

MDT-varianten:
[MDT-vormen — Maatschappelijke Diensttijd \(doemeemetmdt.nl\)](#)

Visiestuk MDT in het onderwijs:
[626a7782foae5.pdf \(doemeemetmdt.nl\)](#)

Inschrijven voor de [MDT nieuwsbrief?](#)

[MDT Instagram](#)
[MDT Facebook](#)

